

“dosdoğru bir yol arayanlar için”

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

2. Yıl

7. Sayı

Dâvet Sayısı

Rebiülevvel 1445

Ekim 2023

DÂVETE ADANAN BİR NESİL

DÂVET NESLİ

Tevhîd Dâveti
HAKAN EMİN

09

Meleklerle İman
KAAN SÂLİH

17

Taharet
ÜZEYİR HANİF

23

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EYLÜL 2023

7. Sayı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

MİN HÂC

~ Konulu Tefsir Dersleri ~

KIRK AYET

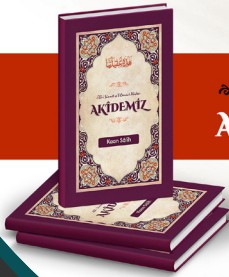
Kaan Sâlih Hoca

- Akîdevî ve Fikihî -

FETVÂLAR

Kaan Sâlih Hoca

~ Akîde Dersleri ~

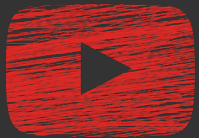
AKÎDEMİZ

Kaan Sâlih Hoca

Akîde Dersleri

Kaan Sâlih Hoca

MİN HÂC DERGİSİ'ni youtube kanalımızdan
da takip edebilirsiniz.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي اَدْعُو اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيْرَةٍ
اَنَا وَمَنْ اَتَّبَعَنِي وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ

“Rasûlüm! Şöyle de: ‘İşte benim yolum budur: Ben ve bana tâbi olanlar, insanları Allâh’a körü körüne değil, basîret üzere, delillere dayanarak ve ne yaptığımızı bilerek dâvet ediyoruz. Allâh’ı her türlü noksanlıktan tenzih ederim ve ben, O’na ortak koşanlardan değilim!’” [Yûsuf: 12/108]

Alemlerin Rabbi olan Allâh'ü Teâlâ'nın ismiyle... O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Salât ve selâm, tevhîdi dâvetin son elçisi Nebîmizin, O'nun pak âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Minhâc Dergisi'nin değerli okurları!

Rabbimizin izni ve inâyetiyle 7.sayımıza ulaştık. Dâvetin ehemmiyetinin farkında olanlar olarak, bu sayımızı da dâvete ayırdık. Yine emek teri dökenlerin yazılarıyla sizlere kavuştuk.

Elhamdulillahî hamden kesîran...

Değerli Mü'minler ve Mü'mineler!

Kavramlar bizleri inşâ ederken yine "dâvet kavramı" da bizler için son derece önemli bir kavramdır. Zira Allâh'a dâvet, tüm seçilmiş elçilerin görevidir. Onlar, kavimlerine gittiklerinde ne pahasına olursa olsun hak dâveti götürdüler. Kimin ne dediğine ve ne diyeceğine aldırmandan gizli ve açık, gece ve gündüz dâveti insânlara sundular. Kimi kabul etti, kimi reddetti ve diretti.

Biliniz ki, bugün de durum farklı değildir. Her ne olursa olsun îmân ehli, dâvet ehli olarak görevini yapmalıdır. Zira küfür ehli, küfre dâvetini hız kesmeden yapmaktadır.

Bakınız Rabbimiz bizleri "hayırlı bir ümmet" kılmıştır ve bu hayırlı ümmet Al-lâh'a îmân ettiği gibi insânlara iyiliği emreder ve kötülükten de sakındırır.

"Siz, insânlara için çıkarılmış hayırlı bir ümmetsiniz; iyiliği emreder kötülükten alıkoysunuz ve Allâh'a îmân edersiniz." [Âl-i İmrân: 3/200]

Rabbimiz de bir ayeti kerimede şöyle buyurmuştur:

“İçinizden iyiliği emredip kötülüğü yasaklayan bir topluluk olsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.” [Â-i İmrân: 3/104]

Aslında her dönemde ve her yerde Allâh’ın kulları basiretle Allâh’ın dînine dâvet edilmelidir. Bu iş için herkesin mutlaka yapacakları işler vardır. Hayırdan projeleri olmayanların şerden projeleri olur. Allâh yolunda gayret göstermeyenler, şeytânın ve nefislerinin yolunda gayret gösterirler.

Değerli Muvahhîdler!

Geliniz bizler de şu kısacık ömrümüzde doğru tarafın hizmetinde hizmetkâr olalım. Hayırlı işleri konuşalım, hayırda yarışalım. Allâh’ın kullarına Allâh’ın emirlerini ve yasaklarını usulünce bildirelim. Gücümüzün yetmediği yerde gücü yetenlerden yardım alalım. Dâveti önceleyenlerin eserlerini insânlara ulaştıralım. Dâvet yolunda hayırdan çığır açamıyorsak bile en azından dâvet diye bir derdimizin olduğunu Rabbimize gösterelim. Gösterelim ki, hayatımız değerlensin. Gösterelim ki, Rabbimiz bizleri sevsin ve sevindirsin.

Dâvet ve hizmet yolunda yürüyen tüm gayretkeş Muvahhîdlere selâm ve duâ ile...

fi emânillâh...

Minhâc Dergisi

DÂVET SAYISI

Minhâc Dergisi	DERGİDEN.....	02
Minhâc Dergisi	GÜNDEME DAİR AÇIKLAMA.....	05
Hakan Emin	TEVHÎD DÂVETİ.....	09
Kaan Sâlih	ALLÂH'A ŞİRK KOŞMAK.....	17
Üzeyir Hanif	ABDEST-GUSÛL VE TEYEMMÛM.....	23
Enes Lütfü	DÂVET NEBÎSİ.....	29
Ali Eren	EBU BEKİR ES-SİDDİK VE İSLÂM DÂVETİ...	35
Olca Lokman	NE NEYE YARIYOR (3).....	39
Alaaddin Cihat	ASHÂB-I KARYE-DÂVET.....	45
İbrahim Yahya	İSLÂM VE DÂVET.....	53
Urve Tahir	YAZIK SANA EY İNSÂN.....	59
Ümmü Umara	HAKKA HASRET.....	61
Ümmü Elif	DÂVET ÂDÂBİ.....	69
Hakan Emin	BENİM ÖNDERİM.....	75

MİNHÂC DERGİSİ'NDEN AÇIKLAMA

Değerli okurlarımız! Dergimiz bu sayımızda gündeme dair gelişen vakıalar karşısında sessiz kalmayarak kamuoyuna iki açıklama yapmıştır. Bunları sizlerle paylaşıyoruz.

MUÂVİYE RADÎYALLÂHU ANHU HAKKINDA AÇIKLAMA

Tevhîdi emredip, şirki yasaklayan Allâh'ü Teâlâ'nın ismiyle... O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileviz. Salât ve selâm tevhîdî dâvetin son elçisi Nebîmizin, O'nun seçilmiş ve rızâyâ ermiş âlinin ve ashâbının üzerine olsun.

Kamuoyuna duyurulur:

Son günlerde sosyal mecralarda Muâviye radîyallâhu anhu hakkında haddi aşan çok çirkin sözler söylenmekte ve kendisine çeşitli iftiralar atılmaktadır.

Bu münkerât karşısında Minhâc Dergisi olarak böyle bir beyânda bulunmanın zarûrî olduğunu düşünmekteyiz.

Ehl-i Sünnet'e bağlılığını her fırsatta dile getiren tevhîdin hâdimi olan Dergimiz, mü'minlerin dayısı, vahiy kâtibi ve emîni, başta Buhârî ve Müslim olmak üzere muhaddîs imâmın kendisinden toplamda 163 hadîs naklettiği Muâviye radîyallâhu anhu hakkında söylenen çirkin sözleri ve iftiraları şiddetle reddetmektedir.

Tevhîd ve Sünnet düşmanları her ne zaman İslâm'a saldırmak istemişlerse sahâbelerimizi konu edinmişler, sahâbelerimiz içinde de özellikle Muâviye radîyallâhu anhu'yu hedef almışlardır. Bu eylem, ehl-i bid'at fırkalarının temel özelliklerindedir. Ehl-i Sünnet olmak ise ehl-i bid'attan ve onların bid'at görüşlerinden beri olmayı gerektirir.

Bizler de bu menfur eylemle alakalı olarak Ehl-i Sünnet ve'l-Cemâat'ın sahâbe-i kirâm hakkındaki hassasiyetine dikkat çekmek istiyoruz.

Bizler, îmân ediyoruz ki sahâbe-i kirâm Rabbimizin rızâsına eren hayırlı bir nesildir. Zîrâ onlar, Rabbimizin kitâbında;

“Allâh onlardan râzı olmuş, onlar da O'ndan râzı olmuşlardır” [Beyyine: 98/8] buyruğuna nâil olmuşlardır.

Nebîmiz sallallâhu aleyhi ve sellem de onlardan bahsederken şunları söylemiştir:

“İnsânların en hayırlıları benim içinde bulunduğum nesil, sonra onların ardından gelenler, sonra da onların ardından gelenlerdir.” [Buhârî]

“Ashâbıma dil uzatıp sövmeyiniz, canımı elinde tutan Allâh'a yemin olsun ki, sizden biriniz Uhud dağı kadar altın harcasa, onların harcadıkları bir ölçek veya onun yarısına bile ulaşamaz.” [Buhârî]

“Ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bunlardan biri hariç hepsi Cehennemdedir. Kurtulan o fırka, benim ve ashâbımın yolundan gidenlerdir.”
[Tirmizi]

Değerli Muvahhîdler!

Bizler, hayırlı nesilleri hayırla yâd edenleriz. Bizler, selef neslinden değerli kimselerin hâdiseleri hakkında bize söz düşmediği için konuşmayız. Rabbimizin buyurduğu gibi; **“Onlar bir ümmetti gelip geçti; onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınızsa sizedir. Siz onların kazandıklarından sorgulanacak değilsiniz”** [Bakara: 2/134] deriz.

Onlar arasında gerçekleşen hâdiseleri Rabbimize havâle eder ve hayırla anılan insânlar hakkında kötü sözler söylemeyiz ve söylenmesine de râzı olmayız. Biliniz ki sahâbeye dil uzatmak, nifâk ve bid’at ehlinin vasıflarındandır. Dün, Medine’nin münâfıkları sahâbe-i kirâma laf söylemişken, onların yerini daha sonrasında Şia ve Havâric almıştır.

Günümüzde ise Şia özentileri, reformistler, hadîs inkârcıları ve daha nice bid’at ve heva ehli, sahâbe-i kirâma saldırmaktadır. Onları el-Hasîb olan Rabbimize şikâyet edenler olarak, sahâbemizi her dâim hayırla ve rahmetle yâd ediyoruz. Allâh’u Teâlâ’nın rahmeti onların üzerine olsun. Rabbimiz onların derecelerini âli kılsın, taksiratlarını ise af eylesin. Allâhumme âmin

Ehl-i Sünnet Muvahhîd kardeşlerimize selâm ve duâ ile...

Minhâc Dergisi.

TERÖR DEVLETİ İSRAİL HAKKINDA AÇIKLAMA

Adâleti emredip, zulmü yasaklayan Allâh'ü Teâlâ'nın ismiyle... O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dile- riz. Salât ve selâm kattal olan Nebîmi- zin, O'nun pak âlinin ve ashâbının üze- rine olsun.

Kamuoyuna Duyurulur:

Son günlerde Filistin topraklarında meydana gelen “kadın-çocuk-bebek” ayırt etmeksizin birçok mazlumun katledildiği hâdiseler üzerine Minhâc Dergisi olarak bir beyânda bulunmayı zarûrî gördük.

Değerli Muvahhîdler!

Bizler biliyoruz ki asr-ı saadetten başlayarak zamanımıza kadar İslâm'a ve Müslümanlara karşı en büyük düş- manlığı yapanlar Yahûdîlerdir. Allâh'ü Teâlâ, onlar hakkında şöyle buyurmuş- tur:

“İmân edenlere düşmanlık etmede insânların en şiddetlisinin kesinlikle Yahûdîler ile Allâh'a ortak koşanlar ol- duğunu görürsün.” [Mâide: 5/82]

Tarih boyunca her dönemde fesâdın başı olan Yahûdîlerin işledikleri cürüm- lerin ve zulümlerin ardı arkası kesilme- miştir. Ehl-i îmâna en büyük düşmanlığı yapan Yahûdîlerin, ellerine her fırsat geçtiğinde bu düşmanlıklarını hiçbir engel tanımadan tüm dünyâya göster- dikleri bilinen bir gerçektir.

Dün, Peygamberlere karşı yaptıkları zulümleri ve katliamları, bugün tüm dünyâ halklarına uygulamaktadırlar. En son

meydana gelen vahşet ve katliamlar, hastanelerdeki yaralıların bile hunharca katledilmesi onların kural tanımaz azgın yüzünü göstermektedir.

Bizler, yaptıkları zulümlerden beri olanlar olarak onları el-Adl ve el-Mun- takim olan Rabbimize şikâyet ediyor ve yakînen inanıyoruz ki yaptıkları zulüm- lerin bedeli olacaktır. Onlar işledikleri cürümlerin karşılığını hem bu dünyâda hem de ahirette göreceklerdir. Rasû- lullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Müslümanlarla Yahûdîler savaşma- dıkça kıyâmet kopmayacaktır. O savaşa Müslümanlar (gâlib gelerek) Yahû- dîleri öldüreceklerdir.” [Müslim]

Ayrıca belirtelim ki asırlarca İslâm'ın hüküm sürdüğü ve Müslümanların ya- şadığı, ilk kiblegâhımız olan Mescid-i Aksa, Kudüs ve civârı bizler için önemli yerlerdendir. Rabbimiz kitâbında oradan şöyle bahsetmiştir:

“Kendisine âyetlerimizden bir kıs- mını gösterelim diye kulunu (Muham- med'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götürün Allâh tüm eksiklerden münezzehtir.” [İsrâ: 17/1]

Bu sebeple oraların zulümden kurtulması sadece Filistin halkı için değil tüm âlem-i İslâm için bir sevinç kaynağı olacaktır. Rabbimiz bizlere o günleri gösterecek. Allâhumme âmin.

Fakat esefle itiraf edelim ki bugün sayıları iki milyara yaklaşan (sözde) Müslümanların ve atmışa yakın “İslâm ülkesi” olarak ifâde edilen İslâmsız ülkelerin acınası halleri ortadadır. Terör devleti İsrail ve diğer İslâm düşmanları, bahsi geçen bu halkların ve ülkelerin tevhîd üzere olmadıklarını bildiklerinden böyle cesaretlenebilmektedirler. Hiçbir yaptırımı olmayan kınamaktan öteye gitmeyen açıklamalar yapıldıkça, vahşet ve katliamlar bitmeyecektir.

Rabbimizden niyâzımızı; İslâm düşmanlarının hak ettikleri gibi zelif olması için, bahsi geçen bu halkların ve ülkelerin, laiklik ve demokrasi gibi küfürlerden kurtulup, aslî hüviyetlerine geri dönmeleridir.

Rabbimiz; İslâm’a ve İslâm ehline düşman olanları kahreylesin, onların birliklerini ve düzenlerini dağıtsın. Yeryüzünün doğusunda ve batısında İslâm için mücâdele edenleri, evvelinde tevhîd, âhîrinde ise şehâdet nimeti ile nimetlendiresin. Mustazaf ümmetiminin maddî ve mânevî yaralarını sarsın. Gerçekleşen bu olayları İslâm’ın ve Muvahhîdlerin lehine, küfrün ve kâfirlerin aleyhine çevirsin. Allâhumme âmin.

Muvahhîdlere selâm ve duâ ile...

Minhâc Dergisi.

KAVRAMLARIN TAHLİLİ

TEVHÎD DÂVETİ

Hakan Emin

Tevhîdi emreden ve şirki nehyeden el-Ehad ve el-Vahid olan Rab-bimizin ismiyle...

O'na hamd eder, O'ndan mağfiret dileriz. O'dur, kullarına rahmet eden, rahmetinin tecellilerini dileriz. O'dur, zalimlerden intikam alan, zalimlerden ve zulümlerinden O'na sığınırız. O'dur, tevhîd elçileriyle tevhîd dâvetini tebliğ ettiren, biz de o hak dâveti kabul edenler olarak; tüm tevhîd elçilerine ve has-saten dâvetin son elçisi olan Nebîmize, O'nun pak âline ve ashabına salât ve selâm ederiz.

Değerli Minhâc Dergisi okurları!

Dergimizin bu sayısı dâvete ayrılmış olduğundan biz de bu sayıda tevhîd dâvetine kısaca bir değinip, ardından da güzide bir tevhîd dâvetçisi olan Nûh aleyhisselâm'ın hayâtından bahsedeceğiz, inşaallâh.

Nusret ve muvaffakiyet en-Nasîr olan Rabbimizdendir.

TÜM DÂVETÇİLERİN İLK VE ORTAK DÂVETİ: TEVHÎD DÂVETİ

Tevhîd dâvetinin kaynağı beşerî değil, bilakis ilâhîdir. Bu hak dâvet, kulların sahibinin kullarına olan dâvetidir. Bu dâvetin sahibi, dâvetini tevhîd dâvetçilerini göndererek yaptırmıştır. Kavimleri yalanlayıp, alay etseler de tüm dâvetçiler, kendilerinden gelmediklerini; Âlemlerin Rabbi tarafından gönderildiklerini belirterek, ortak mesaj olan tevhîdi kavimlerine iletmişlerdir.

“Kavminden ileri gelenler (Nûh'a); ‘biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz’ dediler. (Nûh ise onlara:) ‘Ey kavmim! Bende herhangi bir sapıklık yoktur; fakat ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim’ dedi.”
[A'râf: 7/61]

“(Hûd onlara:) ‘Ey kavmim! Ben, be-yinsiz değilim; fakat ben, âlemlerin Rabbinin gönderdiği bir elçiyim’ dedi”
[A'râf: 7/67]

“(Sâlih onlara:) ‘Ey kavmim! Eğer ben Rabbimden (bana verilen) apaçık bir delil üzerinde isem ve O, bana kendinden bir rahmet (olarak peygamberlik) vermişse, buna ne dersiniz? Bu durum karşısında O’na âsi olursam beni Allâh’tan kim korur? O zaman siz de bana ziyan vermekten fazla bir şey yapamazsınız’ dedi.” [Hûd: 11/63]

Tevhîd dâveti, reddi de içerdiğinden; dâvetçiler bâtil ilâhlardan beri olduklarını net olarak ortaya koymuşlar ve kavimlerini de bu redde çağırmışlardır.

“(İbrâhîm:) ‘Ey kavmim! Ben sizin (Allâh’a) ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. Ben hanîf olarak, yüzümü gökleri ve yeri yoktan yaratan Allâh’a çevirdim ve ben müşriklerden değilim’ (dedi.)” [En’âm: 6/78-79]

“Andolsun ki Nûh’u elçi olarak kavmine gönderdik. ‘Ey kavmim! Allâh’a kulluk edin, sizin ondan başka ilâhınız yoktur. Doğrusu ben, üstünüze gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum’ dedi.” [A’râf: 7/65]

“Âd kavmine de kardeşleri Hûd’u (gönderdik). ‘Ey kavmim! Allâh’a kulluk edin; sizin O’ndan başka tanrınız yoktur. Hâla sakınmayacak mısınız? dedi.” [A’râf: 7/65]

“Medyen’e de kardeşleri Şuayb’ı (gönderdik). ‘Ey kavmim! Allâh’a kulluk edin, sizin O’ndan başka ilâhınız yoktur. Size Rabbinizden açık bir delil gelmiştir; artık ölçüyü, tartıyı tam yapın, insânların eşyalarını eksik vermeyin. Düzeltmesinden sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Eğer inananlar iseniz bunlar sizin için daha hayırlıdır’ dedi.” [A’râf: 7/85]

Tevhîd dâvetçileri net olarak; “Al-lâh’a kulluk ve ibâdet edin, başkalarına değil; Allâh’a teslim olup itaat edin, başkalarına değil; Allâh’a inâbe edip yönelin, başkalarına değil...” diyerek Allâh ile birlikte başkalarının olamayacağı hakîkatini içeren tevhîd dâvetini kavimlerine açıklamışlardır.

Fakat bu dâvet, müşriklere ağır gelmiş ve onlar muhtelif bahanelerle bu hak dâveti kabul etmemişlerdir. Hatta daha da ileri giderek, kabul edilmesinin de önüne geçmişler ve de kabul edenlerle kıyasıya mücâdele etmişlerdir.

Tevhîd dâvetinde iki taraf dikkat çeker. Birincisi, Âlemlerin Rabbi Allâh’tır. O ki doğmamış ve doğrulmamış olup, her şeyin tek sahibidir. İkincisiyse, O’ndan başkalarıdır. Bu başkaları; canlı-cansız, soyut-somut olmuş ve de olabilmektedirler. Nasıl olurlarsa olsunlar, hangi ismi alırlarsa alsınlar, tevhîd dâveti bâtil ilâhları redde çağırmış ve çağırmaktadır. Ancak “karşı cephe” her seferinde bu mesaja mesâfeli durmuş, onu iletene de onu göndere-ne de karşı çıkmış, insânları kandırmak için her türlü sözü söylemekten çekinmemişlerdir.

“Kâfirler, îmân edenlere: ‘Bizim yolumuza uyun, sizin günahlarınızı biz yüklenelim’ derler. Hâlbuki onların hiçbir günahını yüklenecek değildirler. Gerçekte onlar, kesinlikle yalan söylemektedirler.” [Ankebût: 29/12]

Tevhîd dâveti, hak inancı, pak hayâtı ve övülmüş ahlaki insânlara sunduğunda; karşı cephe, kendilerinde olanla yentindiler.

İnançlarından dönmediler, yaşantılarını bırakmadılar ve kötü ahlaklarını değiştirmediler. Kâfir atalarının “şirk dîni” onlara doğru gözüktü. Onların dînine, onların inanç ve yaşantılarına, onların gelenek-görenek ve yasalarına körü körüne bağlandılar. Doğrunun ve yanlışın, güzelin ve çirkinin ölçüsü olarak sapkın atalarını kabul ettiler. Onların düşüncelerini, ilkelerini ve doktrinlerini tevhîd mesajının önüne geçirerek hüsrân yolunu tercih ettiler. Kendilerini ve toplumlarını ebedî ateşe sürüklediler. İnatçı, kibirlilerin sonu ne kötü!

“İşte böyle! Gerçekten azgınlar için de muhakkak varılacak kötü bir yer vardır.” [Sâd: 38/55]

Tevhîd dâvetinde, dâvetin merkezine tevhîd yerleşerek bu dâvetin özünü oluşturur. Bu mübârek dâvet, renk olarak ifâde edilecek olsa saf beyazdır deriz; en ufak bir leke olmayan tertemiz bir beyaz. Karşısında müşrikî cephe ise kopkoyu bir siyah. Nasıl ki beyazın içine siyah karışsa artık rengi değişir ve grileşirse, Muvahhîdlerin kalpleri ve hayâtları şirk karışmamış apaktır.

Tevhîd dâveti, ayırıştırıcı fârukî bir dâvettir. Tevhîdi şirkten, Muvahhîdi müşrikten ayırır. İlk îmân edenler, bu dâveti kabul ettiklerinde kavimleriyle safları ayrılmıştır. Allâh onlardan râzî olsun, Yasir ve Sümeyye, tevhîdi ikrar edince kavimlerinin onlara bakışı değişmiş, kinleri ve düşmanlıkları başlamış, şehidliğe ulaşana dek zulme uğramışlardır.

Tevhîd dâveti “Lâ ilâhe illallâh” ile hayâta yansımış; “kelime-i tevhîd” birbirini sevenlerin sevgi bağını çöz-

müştür. Evlatları babalarından ayıran bu dâvet “ayırıştırıcı bir söz” olarak tüm zamanlarda tevhîd dâvetini kabul edenlerle atalar dîninin bağlılarını birbirinden ayırmıştır.

Tevhîd dâveti, görünür görünmez putları yıkılmış ve yıkmaya çağırmıştır. Bu mübârek dâvet, tûğyân ehliyle asla uzlaşmayacağını, tûğyân sâhiblerine asla taviz vermeyeceğini örnekleriyle bizlere göstermiştir. Tevhîd, şirkin kökünü kazımak ister ve bu kazıma tamamlanıncaya kadar da şirkle hiçbir şekilde uzlaşmaya yanaşmaz. Şirke ve müşriklere karşı net bir tavır sunar.

“Fitne (şirk) ortadan kalkıncaya ve din yalnız Allâh’ın oluncaya kadar onlarla savaşın; fakat vazgeçerlerse, artık zalimlerden başkasına saldırmak yoktur.” [Bakara: 2/193]

Tevhîd ehli, bu sözün sadece zikir çekilen bir söz olmadığını bilinciyle, bu söz ile kıyâma kalkmıştır. Bu söz, Muvahhidlerin kıyâmının başlangıç sözü olmuş ve halen de öyledir. Bu söz, nice yatanları kaldırmış, nice ölü gönülleri diriltmiştir. Tevhîd dâvetçileri de bu söze dâvet ederlerken oturmamışlar, gece-gündüz yılmadan tevhîd dâvetini insânlara sunmuşlar, bu sözün hâkimiyeti için ter döküp, can vermişlerdir.

Tevhîd dâveti, Muvahhîdleri eyleme teşvik etmiş; dâvet, hicret ve cihâd ile Muvahhîdler sürekli hareket halinde olmuşlardır. Tevhîd ehlinin amacı bu dünyâda rahat yaşamak olmamış; bilakis onlar, tevhîd dâvâsının eri olarak bu dâvânın galibiyeti için çalışmışlar ve kazanmışlardır. Hiç şüphesiz kazananlar, dâima Allâh’ın taraftarları olmuş ve olacaktır.

O zamandan bu zamana, tüm zamanlarda anlaşılması gerekli olanları anlayanlarla anlamayanlar, hatta anlamamak için direnenler arasındaki kavga sürmektedir. Bu kavga, kazananlarla kaybedenlerin kavgasıdır. Bu kavga, uzlaşması asla mümkün olmayan hak ile bâtılın kavgasıdır. Bu kavga, tevhîd uğruna kanların dökülüp, canların verildiği, hicretlerin ve sürgünlerin, esâretlerin ve yaralanmaların olduğu i'âlâ'yı kelimetullâh kavgasıdır. Bu kavga, tevhîd dâvetini kabullenen Muvahhidlerin şirk ehliyle kaçınılmaz, hız kesmez, mübârek kavgasıdır.

NÛH ALEYHİSSELÂM VE TEVHÎD DÂVETİ

Rabbimiz Allâh Subhanehu ve Teâlâ, insânlara doğru yolu bilsinler ve yaşasınlar diye seçtiği tevhîd davetçilerini yollamıştır. Nûh aleyhisselâm'ı da kendi kavmine yollamıştır. Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Andolsun biz, Nûh'u da kendi kavmine gönderdik.” [A'râf: 7/59]

Selâm üzerine olsun, Nûh aleyhisselâm'da diğer tevhîd davetçileri gibi kavmini Allâh Subhanehu ve Teâlâ'ya kulluğa, O'nu bilip, birlemeye sadece O'na ibâdet etmeye çağırdı. Her fırsatta diğer tevhîd davetçileri gibi; **“Ey kavmim! Allâh'a kulluk edin, sizin O'ndan başka ilâhınız yoktur. Doğrusu ben, sizin için büyük bir günün azabından korkmaktayım.”** [A'râf: 7/59] demektedir.

Aslında tüm tevhîd davetçileri insânlığa doğruları öğütlemiş ve yanlışlardan da dönmeleri içinse uyarılar da bulunmuşlardır. Ne hazindir ki yine her

dönemdeyse doğruların düşmanları, doğruların açıklayıcılarına ve onlarla birlikte olanlara saldırmışlardır.

Nûh aleyhisselâm'ın kavminin sözü geçerli olan idarecileri ve toplumun ileri gelen müstekbirleri de O'nun bu hak bu dâvetine karşı çıkıyor ve şöyle diyorlardı.

“Gerçekte biz, seni açıkça bir şaşırılmışlık ve sapmışlık içinde görüyoruz.” [A'râf: 7/60]

“Biz, seni sadece bizim gibi bir insân olarak görüyoruz. Bizden basit görüşlü hareket eden alt tabakamızdan başkasının sana uyduğunu görmüyoruz. Ve sizin bize karşı bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Bilakis sizin yalancılar olduğunuzu düşünüyoruz.” [Hûd: 11/27]

“Sana düşük seviyeli kimseler tabi olup dururken, biz sana îmân eder miyiz hiç?” [Şuarâ: 26/11]

Onlara sapkın ve şaşkın hallerini bildiren tevhîd davetçisine karşı o inkârcı kâfirler, Nûh aleyhisselâm'ı şaşırılmışlık ve sapmışlıkla itham ediyorlardı. İnkâr cümlelerinden birinde onu insân olarak gördüklerini söylüyorlardı. Aslında niyetleri îmân etmek olmayan tüm zamanların kâfirlerinde ortak olarak görülebilecek bir özellik îmân etmemek için bahaneler ileri sürmektir. Nûh aleyhisselâm'ın kavmi de inkârlarında direten bir kavim olarak tevhîd dâvetine karşı sürekli inkâr cümleleriyle karşı gelmişlerdi. Yine Nûh aleyhisselâm'a uyanların toplumun zayıf kesiminin, fakirlerinin uymasını da O'nun için bir utanç olarak gösteriyorlar ve Nûh aleyhisselâm'ı yalancılıkla suçluyorlardı. Nûh aleyhisselâm ise onların sözlerine

karşılık vererek, görevini yapmak için büyük bir gayret sarf ediyor, kâfirlere asla taviz vermiyordu:

“Ey kavmim! Bende bir ‘şaşırmışlık ve sapıtmışlık’ yoktur. Ama ben Âlemlerin Rabbinden bir elçiyim.” [A'râf: 7/61]

“Ben, sizin için apaçık bir uyarıcıyım.” [Hûd: 11/25]

“Allâh'tan başkasına tapmayın! Ben size [gelecek] elem verici bir günün azabından korkuyorum.” [Hûd: 11/26]

“Ey Kavmim! Allâh'ın emirlerini bildirmeye karşılık sizden herhangi bir mal istemiyorum. Benim mükâfatım ancak Allâh'a aittir. Ben îmân edenleri kovacak ta değilim. Çünkü onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi bilgisizce davranan bir topluluk olarak görüyorum.” [Hûd: 11/29]

“Ey kavmim! Ben onları kovarsam beni Allâh'tan kim korur? Düşünmüyor musunuz?” [Hûd: 11/30]

Buna karşılık Nûh aleyhisselâm'ın kavminin ileri gelen inkârcı kâfirleri Nûh aleyhisselâm ile tartışmaya giriyorlar ve inkârcılıklarını şu sözler ile Nûh aleyhisselâm'a iletiyorlardı:

“Ey Nûh! Bizimle mücadele ettin ve bize karşı mücadelede çok ileri gittin. Eğer doğrulardan isen kendisiyle bizi tehdit ettiğini bize getir.” [Hûd: 11/32]

Böylece hakka karşı direnişlerini sürdürürlerken kendi dilleri ile azabı da istiyorlardı. Kendi aralarında konuşup, halka açıklama yaparlarken de:

“Bu tıpkı sizin gibi beşer olmaktan başka bir şey değildir. Size üstün ve hâkim olmak istiyor. Eğer Allâh iste-

seydi muhakkak ki melekler gönderirdi. Biz geçmişteki atalarımızdan böyle bir şey duymadık.” [Mü'minûn: 23/24]

“Bu yalnızca kendisinde delilik buluna bir kimsedir. Öyle ise bir süreye kadar ona katlanıp bekleyin bakalım.” [Mü'minûn: 23/26] diyorlardı.

Tevhîd dâvetinin sonunda insânları Allâh Subhanehu ve Teâlâ'nın ismi ile O'nun razı olduğu güzel ve doğru onlara çağıran kişiyi **“yalanladılar, delidir dediler, O baskı altına alınıp engellenmişti.”** [Kamer: 54/9]

Allâh Subhanehu ve Teâlâ'nın kullarına kul olduklarını hatırlatan, seçilmiş bir kula karşı cahiliyenin uyguladığı yöntem; O'nu yalanlamak, davasını yaymaktan onu engellemekti. Ancak küfrün ele başları ve onların yordakçılardan ne yaparlarsa yapsınlar hak dâvânın neferi olan Nûh aleyhisselâm'ı yolundan çeviremeyeceklerdi.

Bugünde tevhîd dâvetini insânlara anlatanların karşılıklarına benzer şeyler çıkmaktadır. Onlarda cahiliye sistemlerinin basın-yayın organlarında yalanlanabilmekte, haklarında; “irticacıdır, gericedir, haricidir, aşırı dincidir...” denilmektedir. Toplumla davetçilerin buluşmasının önüne her türlü engeli koymak için cahiliye sistemleri büyük bir engelleme politikası içerisinde dirler. Amaç insânların tevhîdi hakkıyla bilmesi ve Allâh Subhanehu ve Teâlâ'ya teslim olmamasıdır. Geceli gündüzlü yüzyıllar süren tevhîd dâvetinin ardından Nûh aleyhisselâm inkârcıların bu hallerini Rabbine arz etti:

“Dedi ki: Rabbim, doğrusu ben kavmimi gece-gündüz (tevhîde) dâvet

ettim. Fakat dâvet etmem kaçıştan başkasını arttırmadı. Gerçekten de (îmâna gelmeleri ve böylece) günahlarını bağışlaman için onları ne zaman dâvet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar. (Beni görmemek için) örtülerini başlarına çektiler, büyüklük tasladıkça büyüklük gösterip diretiler. Sonra ben kendilerine haykırarak dâvette bulundum. Sonra onlarla hem açıktan açığa hem de gizli gizli konuştum. Dedim ki Rabbinizden mağfiret dileyin çünkü o çok bağışlayıcıdır. Mağfiret dileyin ki üzerinize gökten bol bol yağmur indirsın mallarınızı ve oğullarınızı çoğaltsın size bahçeler ihsan etsin. Sizin için ırmaklar akıtsın. Size ne oluyor ki Allâh'a büyüklüğü yakıştırmıyorsunuz? Oysa sizi türlü merhalelerden geçirerek o yaratmıştır. Görmediniz mi Allâh yedi göğü birbiriyle ahenktar olarak nasıl yaratmış onların içinde ayı bir nur kılmış güneşi de bir kandil yapmıştır. Allâh sizi de yerden bir bitki gibi bitirmiştir. Sonra sizi yine oraya döndürecek ve sizi yeniden çıkaracaktır. Allâh yeryüzünü sizin için bir sergi yapmıştır. Ki onda geniş yollar edinip dolaşabilesiniz (diye).” [Nûh: 71/5-20]

Nûh aleyhisselâm dünyalık hiçbir beklentisi olmadan büyük bir sabırla görevini yapmış; gece-gündüz gizli-açık demeden onlara tevhdî dâvetini sunmuştu.

Sürekli olarak Allâh Subhanehu ve Teâlâ'nın onlar üzerindeki nimetlerini anlatmış, doğru yolda oldukları takdirde bu nimetlerin onlar için daimî olacağını bildirmişti. Fakat inkârı hayât yapanlar olarak, küfrü korumak uğruna tevhdî dâvetçisini tehdit ederek;

“Ey Nûh! Eğer (tevhdî dâvetinden) vazgeçmezsen iyi bil ki taşlanmışlardan olacaksın.” [Şuarâ: 26/116] dediler.

Aslında her dönemde tevhdî ehline karşı şirk ehlinin takındığı tavır aynıdır. Yıldırma, bastırma, maddî ve manevî işkenceler, baskınlar, sorgular, cezaevleri ve benzerleri...

Küfürde diretenler, inkârcı hayât programlarını savunmak ve hakka teslim olmamak için putlarından vazgeçmemeyi birbirlerine öğütlüyor;

“Sakın ilâhlarınızı bırakmayın, hele Ved'ten, Suva'dan, Yeğus'tan, Yeuk'tan ve Nesr'den asla vazgeçmeyin.” [Nûh: 71/23] diyorlardı.

Hakkın karşısında bâtilin tarafı olarak sebat ediyorlar ve bâtili her türlü destekliyorlardı.

Tevhdî hayâta hâkim olmaması için kararlıydılar. Onlar bu hallerindeyken sonunda Nûh aleyhisselâm Rabbinin şöyle niyazda bulundu:

“Gerçekten ben yenik düşmüş durumdayım. Artık Sen (bu kâfir toplumdandan) intikam al.” [Kamer: 54/10]

“Yeryüzünde kâfirlerden hiç kimseyi bırakma. Çünkü sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar, yalnız ahlaksız nankör (insânlar) doğururlar (yetiştirirler).” [Nûh: 71/27]

“Artık benimle onların arasında Sen hükmünü ver. Beni ve beraberimdeki müminleri kurtar.” [Şuarâ: 26/118]

Ve Âlemlerin Rabbi yüce Allâh Subhanehu ve Teâlâ, Nûh aleyhisselâm'a vahyederek şöyle bildirdi:

“Gerçekten îmân edenlerin dışında, kesin olarak kimse inanmayacak. Şu hâlde onların yaptıklarından dolayı üzülme. Gözetimimiz altında ve vahyimizle (emrimizle) gemiyi imal et.” [Hûd: 11/ 36-37]

“Bizim emrimiz gelip de sular coşup yükselmeye başlayınca her cinsten eşler halinde iki tane ve birde içlerinden daha önce kendisi aleyhinde hüküm verilmiş olanları dışındaki aileni gemiye al. Zulmetmiş olanlar konusunda bana hiç yalvarma. Zira onlar kesinlikle boğulacaklardır. Sen yanındakilerle birlikte gemiye yerleştiğinde bizi zalimler topluluğundan kurtaran Allâh’a hamdolsun de.” [Mü’minûn: 23/27-28]

Nûh aleyhisselâm tam bir teslimiyetle Allâh Subhanehu ve Teâlâ’ya tevekkül içerisinde emri yapmaya koyulduğunda inkârcılar topluluğu da Nûh aleyhisselâm’a karşı saldırılarını sürdürmekteydiler. Hakkın gücünü önlemek adına, bâtilin sözcüleri olarak alay etmeye giriştiler.

“Nûh gemiyi yapıyor kavminden ileri gelenler ise yanına her uğradıkça onunla alay ediyorlardı.” [Hûd: 11/38]

Bunlara karşılık Nûh aleyhisselâm da onlara;

“Eğer bizimle alay ediyorsanız iyi bilin ki siz nasıl alay ediyorsanız bizde sizinle alay edeceğiz. Kendisini rezil edecek azabın kime geleceğini ve sürekliliği bir azabın kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz.” [Hûd: 11/38-39] diye karşılık veriyordu.

Mademki bâtilde o kadar ısrarlıydılar, mademki hakkın karşısında bâtili korumak uğruna hakka ve hak ehline

saldırmaktan çekinmiyorlardı, elbette yaptıklarının -dünyâda ve ahirette karşılığı olmalıydı. Ve inkârcıları rezil edecek beklenen azap geldiğinde Nûh aleyhisselâm çok az olan îmân ehline:

“Ona binin onun yüzmesi de demir atması (durmaya)da Allâh’ın ismiyledir. Şüphesiz benim Rabbim bağışlayandır, esirgeyendir” [Hûd: 11/41] dedi.

Tevhîdî mesajı kabul etmiş azınlık, tevhîde yanaşmayan çoğunluk... İmân, matematiksek hesaplamalara göre yapılamazdı. Sayı çoğunluğu hak olmak için ölçü değildi. Evet, Rabbimiz az olan tevhîd ehlinin kurtulacağını müjdeliyordu. Besmeleli hayâtlar, besmeleyle yüzen ve besmeleyle duran bir gemiyle tufandan kurtulacaklardı, bu Âlemlerin Rabbinin onlara olan bir ikramıydı. Aslında her dönemde tevhîd ehli kurtulacak olanlardır. Sıkıntılar, işkenceler, alaylar, boykotlar, hapisler, darğaçları tevhîd ehlinin yolunun üzerinde olsa bile sonuçta büyük kurtuluş yine tevhîd ehlinindir.

Allâh Subhanehu ve Teâlâ’nın inkârcı kavim için azabı geldiğinde; **“(Gemi) onlarla dalgalar arasında yüzüyorken Nûh, bir kenara çekilmiş olan oğluna seslendi: Ey oğlum! Bizimle birlikte bin ve kâfirlerle birlikte olma!”** [Hûd: 11/42]

Nûh aleyhisselâm hayâtını tevhîdî mesaja sırt çevirerek yaşayan oğluna son anda da kurtuluş çağrısını yenilediğinde, oğlu; **“Ben, bir dağa sığınacağım, o beni sudan korur!”** [Hûd: 11/43] dedi. Allâh’u Teâlâ’nın azabından dağa sığınabileceğini sanmak şirk ehlinin çarpık bakışıydı. Nûh aleyhisselâm; **“Bugün, Allâh’ın hükmünden Onun esirgedikleri kurtulacaktır.”** [Hûd: 11/ 43] dedi.

Nûh aleyhisselâm, baba şefkatiyle oğlunun îmân edip kurtulanlardan olmasını istemiş ve Rabbine seslenmişti:

“Rabbim! Şüphesiz benim oğlum ailemdendir ve Senin va’din de doğrusu haktır. Sen hâkimlerin hâkimisin.” [Hûd: 11/45]

Bunun üzerine Âlemlerin Rabbi, Nûh aleyhisselâm’a; **“Ey Nûh! Kesinlikle o senin aileden değildir. Çünkü o salih olmayan bir iş (yapmıştır.) Öyleyse hakkında bilgin olmayan bir şeyi benden isteme. Gerçekten cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum.”** [Hûd: 11/ 47] buyurmuştur.

Şüphesiz ki en güçlü bağ, îmân bağıdır ve cennet ehli de bu bağla birbirlerine bağlı olanlardır. Allâh’u Teâlâ, bu bağın ehlini birbirine kardeş kılmışken, bunun dışındakilerse hangi yakınlık derecesinde olurlarsa olsunlar mânen birbirlerinden ayrı ve uzaktırlar. Yine bilindiği gibi tevhîd dâvetine sırt çevirenlerden birisi de Nûh aleyhisselâm’ın karısıdır. O da oğlu ile birlikte tevhîd dâvetini kabul etmemiş, kavminin dînini ve yaşantısını benimsemiştir.

“Allâh, inkâr edenlere Nûh’un eşini ve Lut’un eşini örnek verdi. İkisi de kullarımızdan salih olan iki kulumuzun nikâhı altındaydı; ancak onlara ihanet ettiler. Bundan dolayı (kocaları) kendilerine Allâh’tan gelen hiçbir şeyle yarar sağlamadılar. İkisine de: ‘Ateşe diğer girerlerle birlikte girin’ denildi.” [Tahrîm: 66/10]

Tevhîdi kabul etmedikten sonra babanın oğula, kocanın karısına faydası yoktur. Maalesef ki bu hakikati bugün; “babam hacı, dedem hoca...” diyerek

kendilerini avutanlara anlatmakta zorlanmaktayız. Rabbim hidayeti mümkün olanlara hidayet etsin. Allâhumme âmin.

Sonunda tevhîd dâvetine kulaklarını tıkayıp, tevhîd dâvetçisiyle alay eden, O’nu ve beraberindekileri tehdit eden kâfirler güruhu hak ettiklerini buldular. Şehirleri, meclisleri, putları ve putperest kanunları ile yeryüzünden silindiler.

“Ve nihayet denildi ki: “Ey yer! Suyunu yut ve ey gök açıl.” Su kesildi ve iş bitirildi. Gemi de Cûdi Dağı’nın üzerine yerleşti. Ve ‘Zalimler topluluğu Allâh’ın rahmetinden uzak olsun’ denildi.” [Hûd: 12/44]

BÜYÜK GÜNAHLAR

ALLÂH'A ŞİRK KOŞMAK

Kaan Sâlih

ALLÂH'A ŞİRK KOŞMAK

Kişiyi Cehenneme götürerek helâk eden günahların en büyüğü Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya şirk koşturmasıdır. Ebû Bekre es-Sekafî radîyallâhu anh şöyle demiştir:

“Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem, (sahâbilerine) üç defa: ‘Size büyük günâhların en büyüğünü haber vereyim mi?’ buyurdular. Sahâbeler: ‘Haber ver ey Allâh’ın Rasûlü’ dediler. Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem: ‘Allâh’a şirk koşturmasıdır’ buyurdu.” [Buhârî (2654); Müslim (143)]

Nevevî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“En büyük günah şirktir. Bu hiçbir kapalılığı bulunmayan bir husûstur.” [Şerhu Sahîhi Müslim: 2/81.]

Şirk, Allâh’u Teâlâ’ya rubûbiyyetinde, ulûhiyyetinde, isim ve sıfatlarında eş ve benzer tanımadır. Yani Allâh’a inanmakla birlikte O’nu, rabbliğinde, ilâhlığında isimlerinde ve sıfatlarında birlemeyip, ortak koşturmasıdır.

Rubûbiyyet tevhidinde gerçekleşen başlıca şirkler şöyledir: Hâkimiyeti; insânlar için serbest ve yasaklar belirleme yetkisini Allâh’u Teâlâ’dan başka bir kimseye, kurum ya da kuruluşa vermek; onların da hâkimiyette paylarının olduğuna inanmak.

Kâinatın sevk ve idâresinde yani yağmurun yağmasında, kuraklık yâhut bolluğun, bereket ve esenliğin, sel ve deprem gibi felâketlerin gerçekleşmesinde Allâh’tan başka fâillerin; şeyhlerin, saklı imâmın, mutlak olarak tabiat olaylarının ve benzerlerinin etkili olduğuna inanmak. Faydanın yâhut zararın, hidâyet yâhut dalâletin isâbet etmesinde Allâh’tan başkasının; şeyhlerin, sâlihlerin, kâbirlerde yatanların ve benzerlerinin mutlak fâil olduğuna inanmak.

Ulûhiyyet tevhidinde gerçekleşen başlıca şirkler şöyledir: Allâh’u Teâlâ’dan başka ibâdete lâyık ilâhlar kabûl etmek. Bunları kabûl edenleri desteklemek yâhut onları hoş görmek veya saygı duymak.

İbâdet çeşitlerinden; duâ etmek, kurban kesmek, adak adamak, muhâkeme olmak gibi zâhir ya da bâtın olsun fark etmeksizin herhangi bir ibâdeti Allâh'ı Teâlâ'dan başkasına yapmak.

İsim ve sıfat tevhîdinde gerçekleşen başlıca şirkler şöyledir: Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yı el-Hâlık ve el-Hâkim gibi isimlerinde, bekâ ve kudret gibi sıfatlarında tevhîd etmemektir. O'ndan başkasının da kulları mutlak olarak her an işitip gördüğüne, onlara icâbet etme kudretinin bulunduğuna inanmak ya da bunlardan birini söylemek yâhut tasdîk edici bir fiil yapmaktır.

Şirk koşmak öyle iğrenç bir günahdır ki şirk işleyen kişi tevbe etmeden ölürse Allâh Subhânehu ve Teâlâ onu asla bağışlamaz. Şirk koşan kimsenin âlim ya da câhil, genç ya da yaşlı olması arasında şerîat nazarında fark yoktur. İbn Kayyim rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“Büyük şirk: Ancak tevbe etmekle Allâh'ın affettiği şirktir.” [İbn Kayyim, Medâricu's-Sâlikîn: 1/348.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şirk üzere öleni asla bağışlamayacağını ve ona Cenneti haram kıldığını apaçık bir şekilde bildirmiştir. O, şöyle buyurmaktadır:

“**Muhakkak ki Allâh, kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bunun dışındakileri (diğer günahları) dilediği kimseler için bağışlar.**” [Nisâ: 4/48]

“**Kim Allâh'a şirk koşarsa, artık, Allâh ona Cenneti muhakkak haram kılmıştır. Onun varacağı yer Cehennem ateşidir. Zâlimler için hiçbir yardımcı yoktur.**” [Mâide: 5/72]

Abdullâh b. Mes'ud radîyallâhu an-h'tan rivâyet edildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“**Kim herhangi bir şeyi Allâh'a şirk koşarak ölürse ateşe (Cehenneme) girer.**” [Buhari (1238); Müslim (150)]

Nevevî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“**Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in müşrik olarak ölen kimsenin Cehenneme gireceği, şirk koşmadan ölen kimsenin de Cennete gireceği hükmü üzerinde tüm Müslümanlar icmâ etmiştir.**” [Nevevî, Şerhu Sahîhi Müslim: 2/97.]

Anlaşılabileceği üzere, Allâh Subhânehu ve Teâlâ şirk koşan ve bundan da tevbe etmeden ölen kimseyi asla bağışlamayacaktır. Cenneti onun için haram kılmıştır. Cennetin kokusunu dâhi alamayacaktır. O'nun kalacağı yer, ebedî olmak üzere Cehennem ateşidir. Onun orada hiçbir yardımcısı ve velîsi de olmayacaktır.

Şirk koşarak ölen bir kimsenin bütün amelleri -işlediği bu ameller dağlar ve denizler kadar çok olsa bile- boşa çıkar. Yaptığı hiçbir hayırlı amel Allâh'ı Teâlâ katında asla kabûl edilmez; yaptığı hiçbir iyi ameline karşılık sevab verilmez ve mükafat da görmez. Çünkü en büyük zulüm ve affı olmayan tek günah şirk, hepsini ibtâl eder; siler atar, geriye hiçbir şey bırakmaz. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“**Andolsun ki, sana ve senden öncekilere şöyle vahyedildi: Eğer Allâh'a şirk koşarsan elbette amelin boşa çıkar ve elbette hüsrâna uğrayanlardan olursun.**” [Zümer: 39/65]

Kurtubî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“Bu hitâb, ümmet için durumun ne kadar ağır ve vahim olduğunu beyân etmek üzere peygambere yapılan bir hitâbtir. Makamının yüceliğine ve şerefine rağmen, peygamber eğer şirk koşacak olursa, onun ameli boşa çıkacağına göre, ya sizin durumunuz ne olur? Fakat o, mertebesinin fazilet ve yüksekliği dolayısıyla asla şirk koşmaz.” [el-Câmiu li Ahkâmi'l-Kur'ân: 3/48.]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Eğer onlar şirk koşsalardı, elbette bütün yapıp ettikleri ‘onlar adına’ boşa çıkmış olurdu.” [Enâm: 6/88]

Nevevî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“İlim adamlarının icmâ ettiklerine göre, küfür üzere ölen kâfirin âhirette hiçbir sevâbı yoktur. Allâh’u Teâlâ’ya yaklaşmak maksadıyla dünyâda yapmış olduğu hiçbir işten dolayı ona mükâfat verilmez.” [Şerhu Sahîhi Müslim: 17/150.]

Allâh’u Teâlâ’ya şirk koşan bir kimse- nin kanından ve malından -İslâm âlim- lerinin açıkladıkları şartlara binaen- dokunulmazlık kalkar. Çünkü hürmet ve izzet, Müslümanlara özel bir durumdur. Müslümanların canlarına ve mallarına dokunmak haramdır. Müslüman olma- yanın bunda bir payı yoktur. Allâh’u Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Müşrikleri bulduğunuz yerde öldü- rün, onları tutuklayın, kuşatın ve on- ların bütün geçit yerlerini kesip tutun. Eğer tevbe edip namaz kılarlarsa ve zekâtı verirlerse yollarını açiverin. Ger-

çekten Allâh, bağışlayandır, esirgeyen- dir.” [Tevbe: 9/5]

Kurtubî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“Şunu bilmeli ki, Allâh’u Teâlâ’nın: ‘Müşrikleri öldürün’ buyruğundaki mutlak ifâde, (eman ve anlaşma vb. olmadığı sürece) hangi sûrette olursa olsun onları öldürmenin câiz olmasını gerektirmektedir.” [el-Câmiu li Ahkâ- mi'l-Kur'ân: 8/72.]

Şirkin kötülüğü ve doğuracağı feci sonuçlar bu şekilde ortaya çıktıktan sonra kardeşim, şirkten ve şirke gö- türen amellerden canın pahasına da olsa sakın ve kesinlikle uzak dur! Tev- hîdi tahkîk üzere öğren ve kınayıcıların kınamasına aldırmadan yaşa! Dünyâ bir anlıktır, âhiret ise ebedîdir. Ebedî sürecek âhiret hayatında Allâh’ın rah- metine, bitmek ve tükenmek bilmeyen nimetlerine kavuşmak ancak tevhîd ile mümkündür. Allâh’u Teâlâ seni rah- metine kavuşan kullarından kılsın. Allâ- humme âmîn.

BİD’AT ÇIKARMAK

Bid’at çıkarmak haramların ve kişiyi helâka götüren günahların en tehlikeli- lerindedir. Bid’at dînen reddedilmiştir, sapıklık olarak isimlendirilmiş ve Ce- hennemlik olarak hükümlendirilmiştir. Ondandır sakınmak ve Sünnet’e göre ya- şamak selâmettir.

Sünnet’e göre yapılan az bir amel, bid’at karıştırılarak yapılan çok amel- den hayırlıdır ve değerlidir. Câbir b. Ab- dullâh radîyallâhu anh’dan rivâyet edil- diğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Yolların en güzeli Muhammed’in yoludur. Yapılan işlerin en şerlisi (dîn adına) sonradan uydurulup ortaya çıkarılanlardır. Her sonradan uydurulan şey bid’attır, her bid’at (dalâlettir) sapıklıktır, her sapıklık da Cehennemlikdir.” [Nesâî (1578); İbn Huzeyme (1785)]

Bid’at, Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem’den sonra ortaya çıkan ve dînle ilgili olup ilâve veya eksiltme özelliği taşıyan her türlü şeydir. Sonradan ortaya konan dînî görünümlü yoldur. Şâtibî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“Bid’at, şer’î gibi görülen ve takip edilmesi sûretiyle Allâh Teâlâ’ya daha fazla ibâdet edileceği düşünülen dînde sonradan ortaya çıkarılmış bir yoldan ibârettir.” [el-İtisam: 1/47.]

Allâh’u Teâlâ kullarına, bid’atı reddetmeyi, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’e ve onun getirdiği İslâm yoluna uymayı, inanç, söz ve amel olarak ona bir şeyi ilâve etmemeyi ve ondan herhangi bir şeyi çıkarmamayı emretmiştir. O, şöyle buyurmaktadır:

“İşte bu, benim dosdoğru yolumdur. Artık ona uyun. Başka yollara uymayın. Yoksa o yollar sizi parça-parça edip O’nun yolundan ayırır. İşte size bunları Allâh sakınsınız diye emretti.” [Enâm: 6/153]

“De ki: Eğer Allâh’ı seviyorsanız bana uyun ki, Allâh da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.

Çünkü Allâh çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” [Âli İmrân: 3/31-32]

İrbâd b. Sâriye radîyallâhu anh’dan rivâyet edildiğine göre, Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Sizden kim, benden sonra yaşarsa, (dînde) çok ihtilaflar görecektir. Bu sebeble benim Sünnetime ve benden sonraki doğru yolu bulmuş râşid halîfelerimin sünnetine uyun. Azı dışleriyle tutarcasına onlara sımsıkı sarılın. Dîne sonradan sokulan şeylerden şiddetle sakının. Çünkü dîne sokulan her yenilik bid’at, her bid’at ise sapıklıktır.” [Ebû Dâvud (4607); İbn Mâce (42)]

Bid’at, iki kısma ayrılır:

a) Küfür olan yani dînden çıkararak bid’at.

b) Küfür olmayan yani dînden çıkarılmayan bid’at.

Üzerinde ittifak edilip mütevâtir olan ve kesin delillerle bilinen bir farzı inkâr etmek, farz olmayan bir şeyi farz kılmak, haramı helâl kılmak, helâli haram kılmak, nefiy ve isbat (inkâr ve kabûl) gibi Allâh’u Teâlâ’nın ve Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem’in bildirdiği bir şeyin aksine inanmak küfre götüren bid’atlere dendir. Bu tür bid’atler genellikle dîni nasları yalanlamakla yâhut inkâr etmekle gerçekleşir. Hicâb ya da cihâd gibi kat’î bir emrin farziyetini inkâr etmek, şer’at yerine demokrasi gibi beşerî bir sistemle yönetmek ve hükmetmek, onu benimsemek ve desteklemek, ondan hüküm istemek ve velâyet vermek, içki ve zina gibi kat’î haramları serbest kılmak, tevhid ve dîni eğitimi yasaklamak, türbeler için kurban kesmek ve adak adamak, kabirlere ve velîlere duâ etmek, onlara sığınmak ve onlardan yardım istemek gibi bid’atler, dînden çıkararak bid’atlerdir. Yine Allâh’u Teâlâ’nın ilim gibi bir sıfatını inkâr etmek, Allâh’ın sıfatlarının mahluk (yaratılmış) olduğunu söyle-

mek veya Kur'ân'ın mahluk olduğuna inanmak, Allâh'u Teâlâ'yı, kullarına benzetmek de bunlardandır.

Küfür olmayan yani dînden çıkarılmayan bid'atler ise nasları yalanlamayı ya da inkâr etmeyi gerektirmeyen bid'atlerdir. Bazı namazları son vaktine kadar geciktirmeyi âdet edinmek, bayram namazı hutbesini namazdan önceye almak, taziyeye gelen insânlara yemek vermek, kesilen kurbanın kanını alına sürmek, nazardan korunmaya sebep olur inancıyla nazar boncuğu vb. takmak, kandil denilen geceler ve bu gecelere özel ibâdetler belirlemek, âşûrâ gününe özel olarak tatlı yapmak gibi bid'atler, dînden çıkarmayan bid'atlerdir. Küfür olan bid'atlerden sakınmak farz olduğu gibi küfür olmayan bid'atlerden de sakınmak farzdır. Her türlü bid'at dînen yasaklanmıştır. Küfür olmayan bid'atler, küfür olan bid'atlerin mukaddimesi konumunda olup, anbean küfre yaklaştırır. Berbehârî rahîmehullâh, şöyle demiştir:

“Sonradan çıkarılmış şeylerin küçüklerinden (de)sakin! Zîrâ bid'atlerin küçükleri büyüyüp kocaman olur. Bu ümmet içinde ihdâs edilmiş olan her bid'at böyledir. İlk halleri küçük bid'atler şeklindeydi. Hak gibi görünürlerdi. Bu bid'atlere düşenler aldanişa kapıldılar. Sonra da içinden çıkamadılar. Bid'atler de büyüyüp kocaman oldu. Uygulanan bir dîn halini aldı. (Sâhibi ise) sırat-ı mustakîme muhâlefet ederek en sonunda İslâm'dan çıktı.” [İbn Ebî Ya'lâ, Tabakâtu'l-Hanâbile: 2/19.]

Bid'at, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'den sonra ortaya çıkan ve dînle ilgili olup ilâve veya eksiltme

özelliği taşıyan her şey olduğuna göre, bid'atın iyisi ve yararlısı yoktur. Bid'atleri “hasene” ve “seyyie” olarak ayırmak bâtıldır. Câbir b. Abdullâh ve İrbâd b. Sâriye radîyallâhu anhumâ'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Her bid'at dalâlettir/sapıklıktır.”

[Ebû Dâvud (4607); İbn Mâce (42)]

Abdullah b. Ömer radîyallâhu anh, şöyle demiştir:

“İnsânlar güzel görseler dâhi tüm bid'atler sapıklıktır.” [Beyhakî, el-Medhal ile's-Sunen: 180 (191).]

İbn Receb rahîmehullâh ise şöyle demiştir:

“Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in: ‘Her bid'at bir sapıklıktır’ sözü özlü -kapsamlı- sözlere dendir. Öyle ki hiçbir bid'at onun kapsamı dışında kalmaz. O, İslâm'ın temel esâslarından büyük bir esâstır.” [Câmiu'l-Ulûm ve'l-Hikem: 2/128.]

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in yolu, Kur'ân ve Sünnet ile bildirilen hükümlerdir, ibâdet şekilleridir. Alâh'a kulluk etmek ve O'nu râzı etmek ancak bunlarla gerçekleşir. Bunların dışında itikâdî, sözlü ya da fiili bir amel, bir ibâdet, bir yol ve sistem, kanun ve nizâm, hüküm ve yasalar bâtıldır. Sünnet üzere yapılmayan tüm ameller geçersizdir. Âişe radîyallâhu anhâ'dan rivâyet edildiğine göre, Nebî sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Her kim, bu işimizde (dînimizde) olmayan bir şeyi ona ihdâs ederse, o ihdâs ettiği şey kendisine îade olunur.”

[Buhârî (2697); Müslim (1718)]

“Her kim, bu işimizden olmayan bir şey yaparsa, o yaptığı şey kendisine îade olunur.” [Müslim (1718); Ahmed (25128)]

Bil ki kardeşim! Her bid’at, bir Sünnet’i öldürür. Sünnet ve bid’at asla bir arada bulunamaz. Sünnetin terk edilmesine sevk ettiğinden dolayı bid’at, helak sebebidir.

Bu ise çok ileri seviyede bir sapıklıktır. Bid’atler küfrün postacısıdır. Çünkü bid’atçi kendisini bir teşri makamı ve Allâh’a ortak olarak ortaya koymuştur. Hakimlerin Hâkimi’nin -haşa- eksik bıraktıklarını tamamlamaya çalışmış ve kendisinin Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem’in milletinden daha doğru yolda bir millet üzere olduğunu sanmıştır. Bid’atler sapıklık kapısı olan ihtilaf kapısını ardına kaçar açar. İslâm’da kim kötü bir çığır açar ve bir bid’at ihdâs ederse, bu bid’atle amel edenlerin günahı kadar kendisine de günah yazılır. Böylelikle hem kendi nefsi için hem de başkaları için azâba vesile olur. Çünkü şerre delâlet eden onu işleyen gibidir. Bid’atleri küçümsemek ise fık ve isyâna, Müslümanların cemâatine ve imâmına karşı çıkmaya sevkeder.

Bid’atın kötülüğü ve doğuracağı feci sonuçlar bu şekilde ortaya çıktıktan sonra kardeşim, bid’attan ve bid’atçılardan aslandan sakınır gibi sakın ve onlara asla yaklaşma!

Sahîh Sünneti öğren, sözlü, fiili ve itikâdî olarak onunla amel et! Amellerin salâhı ve kişinin akîbetinin güzel olması ancak buna bağlıdır. Allâh’u Teâlâ seni mağfiretine kavuşan kullarından kılsın. Allâhumme âmîn.

KOLAYLAŞTIRILMIŞ İBÂDETLER FIKHI

ABDEST, GUSÛL VE TEYEMMÛM

Üzeyir Hanif

Giriş:

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın İsmiyle... Kullarına tahareti emreden Allâh'a hamdolsun. Ümmetine temiz ve tahûr olmanın önemini öğreten Rasûlullâh'a salât ve selâm olsun. Allâh'ı Teâlâ'nın yol gösterici olarak indirdiği Kitâb'ından ve Kitâb'ı açıklayan Rasûlün Sünnet'inden fikhin hükümlerini çıkararak müçtehitlerimize ve dînini fikhin esaslarına göre yaşayan Müslümanlara da selâm olsun.

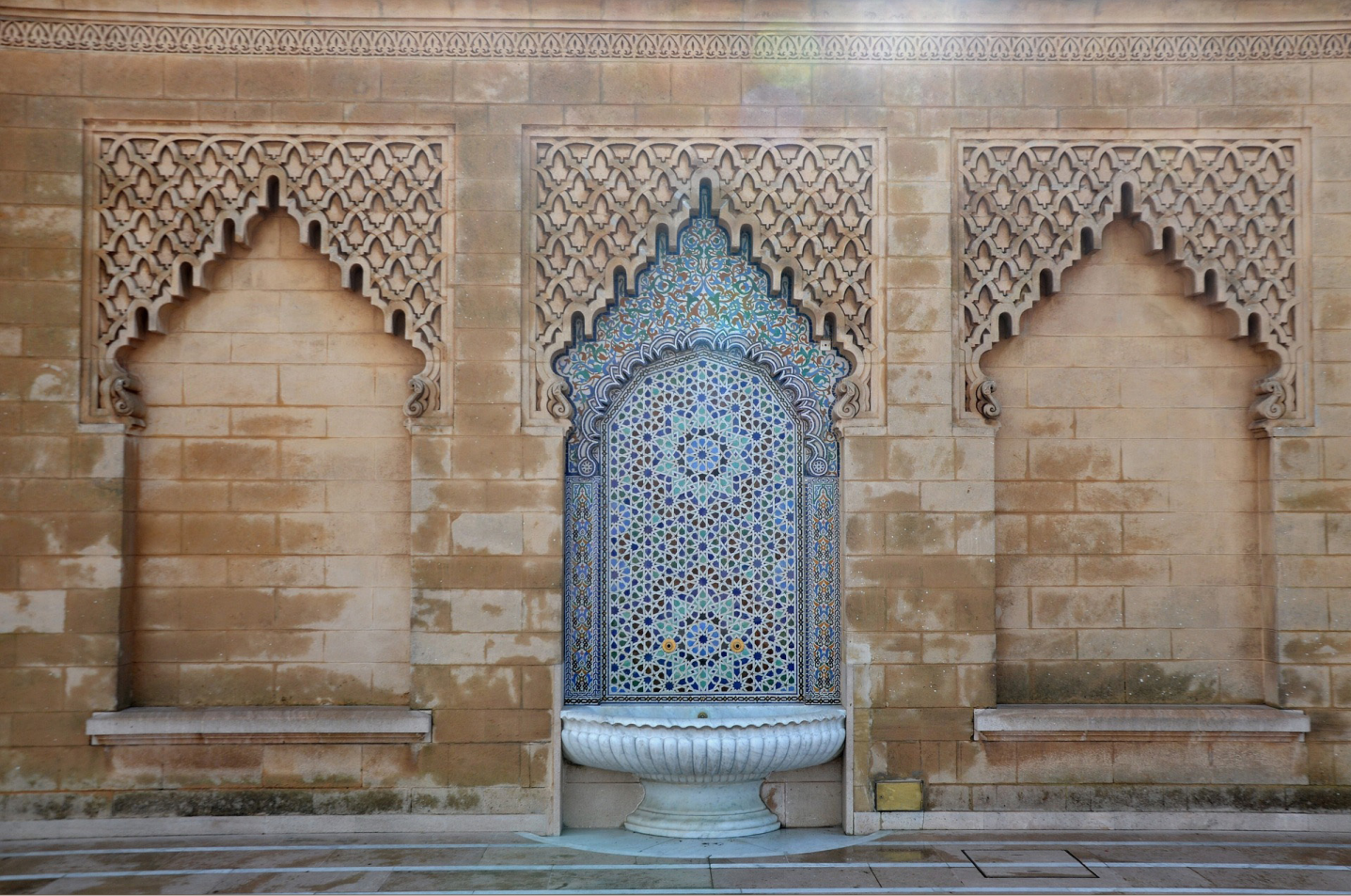
Kur'ân ve Sünnet'te abdestin, guslün ve teyemmümün hükümleri bildirilmiştir. Kur'ân'da Allâh'ı Teâlâ şöyle buyurmaktadır: **“Ey imân edenler! Namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve dirseklerle beraber kollarınızı yıkayın. Başınızı mesh edin ve ayaklarınızı da topuklarınıza kadar (yıkayın). Şayet cünüp olursanız (gusülle) temizlenin. Eğer hasta ya da yolculukta olursanız ya da sizden biri ihtiyaç gidermeden gelirse veya kadınlarla beraber olur ve su bulamazsanız, temiz toprakla teyemmüm alın. Yüzlerinize ve ellerinize**

ondan sürün. Allah, (din konusunda) size bir güçlük çıkarmak istemez. Fakat Allah, şükredesiniz diye sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. “[Mâide: 5/6]

Taharet lügatte, nezafet ve temizlik manasına gelir. Fıkıh ıstılahında taharet, necaset denilen maddî pisliklerden ve hades denilen hükmî ve manevî pisliklerden temizlenmeyi ifade eder. Hadensten taharet kendi arasında küçük ve büyük olmak üzere iki kısma ayrılır. Küçük hadesten temizlik, abdesti olmayan için abdest almaktır.

Büyük hadesten temizlik ise cünüp olan için gusül almak ve kadınlar için hayızdan ve nifasta temizlenmektir. Eğer su bulunmazsa her iki durum için de temiz toprakla teyemmüm almaktır.

Şimdi bu makalemizde sırasıyla abdest, gusül ve teyemmümün hükümlerinden bahsedeceğiz. Başarı ve hidayet Allâh'tandır.

Abdest:

Abdesti olmayan bir kimse namaz kılmak istediği zaman abdest alır. Al-lâh'u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Ey imân edenler! Namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi ve dirseklerle beraber kollarınızı yıkayın. Başınızı mesh edin ve ayaklarınızı da topuklarınıza kadar (yıkayın).” [Maide: 5/6]

Hanefilerde:

Bu âyete göre abdestin farzları el, yüz ve ayağı yıkamak ve başı mesh etmektir. Yüzü yıkamanın sınırı, alnın üst tarafından başlayarak çene altına kadar ve iki kulağın yumuşakları arasındadır. Dirsekleri ve ayak bileklerini yıkamak farzın kapsamına dahildir. Başın meshi konusunda farz olan miktar ise başın dörtte biri kadardır.

Uykudan uyanan bir kimsenin ellerini kaba daldırmadan önce üç kere bileklerine kadar ellerini yıkaması, abdeste başlarken besmele çekmesi, dişlerini misvaklaması, üç defa ağzı çalkaması ve burna su vermesi, başın hepsini ve iki kulağı aynı su ile bir defa mesh etmesi, sakal ve parmak aralarını sıvazlaması ve organları üçer defa yıkaması abdestin sünnetleridir.

Ön ve arka mahallinden çıkan her şey, vücuttan dışarı çıkıp dağıldığı zaman kan, iltihap ve irin, ağız dolusu kusmak, yatarak veya bir yere yaslanarak uyumak, baygınlık veya delilik sebebiyle aklî melekesini kaybetmek, secde ve rükû ile kılınan bir namazda sesli gülmek abdesti bozar.

Şafiilerde:

Yüzün ilk cüzünü yıkarken niyet etmek, yüzü yıkamak, dirseklerle bera-

ber her iki eli yıkamak, başın bir kısmını mesh etmek, topuk kemikleriyle beraber her iki ayağı yıkamak ve belirtilen şekilde sıraya uymak abdestin farzlarıdır.

Besmele ile başlamak, elleri kaba daldırmadan önce bileklere kadar yıkamak, ağız çalkalamak, buruna su vermek, başın tamamını mesh etmek, kulakların dışını ve içini yeni bir su ile mesh etmek, gür ve sık olan sakalı ovuşturmak, el ve ayak parmaklarının arasını ovuşturmak, sağ uzuvları sol uzuvlardan önce yıkamak ve her azayı üçer defa ve ara vermeden yıkamak abdestin sünnetleridir.

Ön veya arkadan bir şeyin çıkması, uyku, baygınlık, delilik ve sarhoşluk gibi akli izale eden bir şeyin bulunması, bir erkeğin vücudunun mahrem olmayan bir kadının vücuduna değmesiyle ve elin içiyle kendisinin veya -küçük de olsa- başkasının tenasül aletine veya dübürüne dokunmakla abdest bozulur.

Gusül:

Cünüp olan kimsenin gusül alması farzdır. Allâh'ü Teâlâ cinsi münasebetten sonra yıkanmayı emretmiştir:

“Eğer cünüp iseniz temizlenin.”
[Maide: 5/6]

Hanefilerde:

Cinsi temas esnasında tenasül uzvunun, sünnet yerine kadar ön veya arka tarafta kaybolması (ile hem temas eden ve hem de kendisine temas edilene), fıskırarak, şehvet ile meninin gelmesi durumunda, hayız ve nifasın sona ermesiyle, uykusundan uyanan kimsenin elbisesinde meni yahut mezi

görmesi durumunda gusül abdesti farz olur.

Ağız iyice çalkalamak, buruna iyice su vermek ve bütün bedeni yıkamak guslün farzlarıdır. Önce elleri ve tenasül uzvunu yıkamak, vücutta pislikler varsa gidermek, sonra namaz abdesti almak, bütün bedene üç defa su dökmek guslün sünnetleridir.

Cuma ve bayram için ve hacda ihrama girmek için yıkanmak sünnettir. Abdestsiz ve cünüp olanın, kabı olmadan mushafa dokunması caiz değildir. Cünüp olan, Kur'an da okuyamaz. Fakat Allâh'ü Teâlâ'yı zikreder, tesbih eder, dua yapar. Zaruret olmadan mescide giremez. Adet gören ve nifas halinde olan kadınlar da cünüp olanlar gibidir.

Şafiilerde:

Guslü gerektiren durumlar altıdır. Bunların üçünde kadın ve erkek müşterektir. Bu üç durum şunlardır: Cinsel ilişki, meninin çıkması ve ölüm. Diğer üçü ise sadece kadınlarla ilgilidir. Bu üç durum da şunlardır: Hayız, nifas ve doğum.

Niyet etmek, bedende necaset varsa onu temizlemek ve suyu vücudun bütün kıllarına ve derisine ulaştırmak guslün farzlarıdır. Besmele ile başlamak, gusülden önce abdest almak, vücudun her yerini ovalamak, ara vermeden yıkanmak ve sağ uzuvları sol uzuvlardan önce yıkamak guslün sünnetleridir.

Cuma namaz için, iki bayram namazı için, yağmur duası namazı için, husuf (ay tutulması) namazı ve kusuf (güneş tutulması) namazı için, ölü yıkadıktan

sonra, yeni Müslüman olduğunda, delilikten sonra akli başına geldiğinde, bayıldıktan sonra ayılan kimsenin, ihrama girmek için, Mekke'ye girmek için, Arafat'ta vakfe yapmak için, Müzdelife'de geceleme için, şeytan taşlamak için, Kabe'yi tavaf etmek için, Safa ile Merve arasında sa'y yapmak için, Medine-i Münevvere ye girmek için gusül almak sünnettir.

Teyemmüm:

Abdest veya gusül almak isteyip su bulamayanlar teyemmüm ederler. Al-lâh'u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Ve su bulamazsanız, temiz toprakla teyemmüm alın. Yüzlerinize ve ellerinize ondan sürün.” [Maide: 5/6]

Ve Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Bize, yeryüzü mescit kılındı. Toprağı da su bulamadığımız zaman temizlik kılındı.” [Müslim: 522]

Hanefilerde:

Bir mil uzakta oluşundan, hastalıktan, soğuktan, düşman korkusundan, susuz kalma korkusundan veya suyu elde etme aleti yokluğundan dolayı su kullanmaya güç yetiremeyen kimse; toprak, kum, kireç ve sürme gibi yerin cüzlerinden olan bir şeyle teyemmüm eder. Teyemmümde temizlenmeye, hades halini gidermek veya namaz kılmayı mübah kılmak için niyet etmek şarttır. Abdestsiz, cünüp ve aybaşı halindeki kadın bu bakımdan aynı hükme tabidir. Teyemmüm ederken önce iki el toprağa vurulup silkelenir. Sonra her iki el ile yüz mesh edilir.

Eller aynı şekilde yere tekrar vurulup silkelenir ve her avuç ile diğer kolun arka ve iç tarafı dirseklerle beraber mesh edilir. Mesh edilecek yerlerin tamamının mesh edilmesi şarttır.

Vakit girmeden önce teyemmüm etmek; namazı vaktin evvelinde kılma imkânı vermek için caizdir. Suyu aramadan önce teyemmüm etmek de caizdir, çünkü bu kişi hakikaten sudan yoksundur. Teyemmüm ile namaz kıldıktan sonra su bulunursa, namaz iade edilmez. Namaz esnasında su bulacak olursa, namaz bâtil olur. Bunun için abdest alır ve yeniden namaza durur.

Abdestte olduğu gibi, bir teyemmümle istenildiği kadar farz ve nafil namaz kılınır. Suyu bulacağını uman kimsenin namazı geciktirmesi müstehabdır ki, namazını iki taharettten en mükemmel olanı ile edâ etsin.

Abdest aldığı takdirde cenaze namazına yetişemeyeceğinden korkan kimse, cenaze namazını teyemmümle kılar. Bayram namazında da böyle hareket edilir.

Fakat cuma namazının kaçmasından korksa bile, yine abdest alır; teyemmüm ile kılması caiz olmaz. Farz bir namazın geçmesinden endişelenmek de cuma gibidir. Bu durumda da teyemmümle namaz kılmak caiz değildir.

Şafiilerde:

Hastalık veya suyun yokluğu gibi bir mazeretin bulunması, vaktin girdiğini bilmesi, vaktin girmesinden sonra suyu araması, tozu bulunan temiz bir toprak ile olması, su bulup da hastalık gibi bir mazeretten dolayı, teyemmüm eden kimsenin teyemmümden evvel mevcut

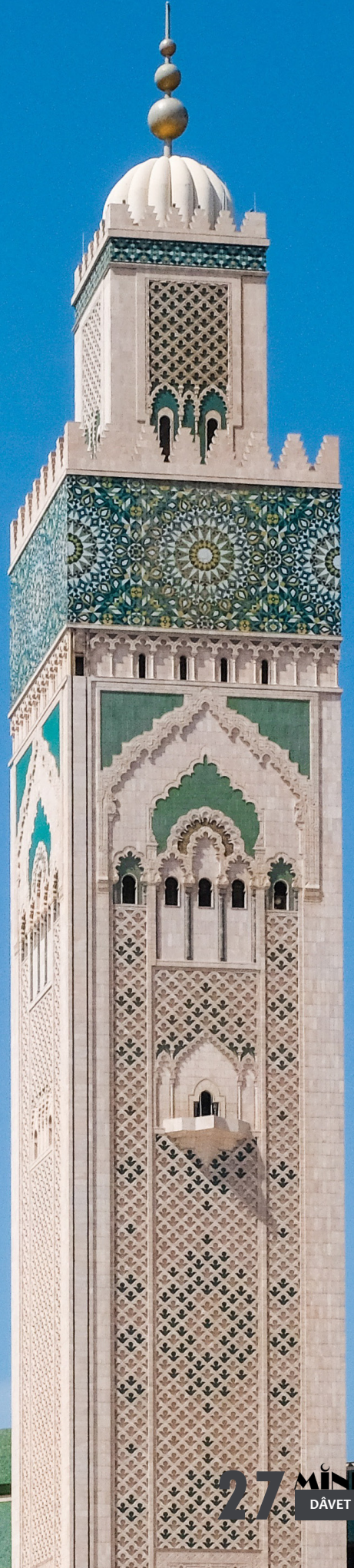
olan necaseti gidermesi teyemmümün şartlarıdır.

Niyet etmek, toprağı, mesh edilecek uzva ulaştırmak, bütün yüzünü sakalın dışına kadar mesh etmek, ellerini dirsekleriyle beraber mesh etmek ve tertibe uymak, yani önce yüzü, sonra elleri mesh etmek, teyemmümün farzlarıdır.

Namaz vaktinden evvel teyemmüm etmek sahih olmadığı gibi, vaktin geldiğini bilmeden teyemmüm etmek de sahih değildir. Tozu olmayan kum veya mesela un ile karışmış olan topraklar ile teyemmüm etmek caiz değildir. Temiz olmayan veya müstamel olan bir toprak ile teyemmüm etmek câiz değildir.

Bir teyemmümle bir farz ve birkaç cenaze namazı kılınabileceği gibi, istenildiği kadar nafîle namaz da kılınabilir. Fakat iki farz namazı kılınmaz. Nezir namazı, farz gibidir. Bir teyemmümle ancak bir nezir namazı kılınabilir. Farz veya nafîle namazını vakti girmeden önce onun için teyemmüm etmek câiz değildir.

Teyemmüm edecek kişi kıbleye doğru oturur, besmele çeker, sonra niyet eder. Sonra, iki el parmakları açık olduğu halde temiz bir toprağa vurur ve yüzün üst tarafından başlayarak çenenin altına kadar mesh eder. Elleri tekrar, evvelce vurulduğu yere veya başka temiz bir toprağa vurur ve sol eliyle sağ elini dirsek dahil olmak üzere mesh eder. Sonra sağ eliyle sol elini dirsek dahil olmak üzere mesh eder.

Abdesti bozan şeyler ile, namaza girmeden önce, suyu bulabileceği zannı ile, namaza başlamadan önce engelin ortadan kalkması ile ve mürted olan, yani İslâm'dan dönenin, küfrü gerektiren bir söz söylemesi veya bir amel işlemesi ile teyemmüm bozulur.

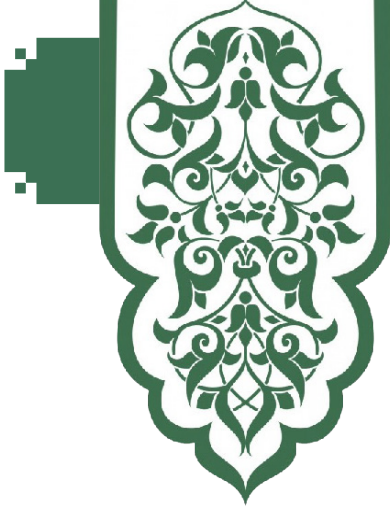
Bir mazeretten dolayı teyemmüm eden kimseden abdesti bozan şeylerden birisi meydana gelirse teyemmüm bozulur. Fakat cünüp veya hayız olduğundan teyemmüm etmiş ise abdesti bozan şeyler ile teyemmüm bozulmaz. Ancak guslü gerektiren hallerden biriyle bozulur. Yine meselâ su olmadığından teyemmüm eder, sonra henüz namaz kılmamış iken su bulursa yine teyemmümü bozulur. Fakat hasta olduğu için teyemmüm etmiş ise su bulsa da teyemmüme bir hâlel gelmez. Bir kimse, ekseriyetle su bulunan bir yerde su bulamadığından teyemmüm ederse namaza başladığı halde su bulunursa teyemmümü bozulur.

Hâtîme:

Dergimizin bir sayısında yine Fıkıh Bölümü'nün yazısını tamamlamayı bize nasip eden Rabbimize hamdolsun. Bu yazımızda abdest, gusül ve teyemmümün hükümlerinden bahsettik. Bir sonraki yazımızda da yine taharet bahsine devam edeceğiz ve taharet bahislerinden mestler üzerine mesh meselesini ele alacağız, inşaAllâh.

Bir sonraki yazımızda buluşmak ümidiyle Allâh'a emanet olun.

TEFEKKÜR NOTLARI

DÂVET NEBİSİ

Enes Lütfü

El-Mucîb olan Allâh'ü Teâla'nın ismiyle...

Hamdlerin tamamı, şükründen aciz olduğumuz Rabbimizdir. Salât ve selâm, başta önderimiz Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem'e ve bütün tevhîd davetçilerinin üzerine olsun. Tüm alemlerde bulunan sâlih kullara da selâm ederim.

Kıymetli okurlar! İncancı dava edinen ve davasının davetinde bulunan Minhâc Dergisi, bu sayısında sizlerle buluşmaktadır, Allâh'a hamdolun. Tevhîd incancının dünden bugüne ulaşmasındaki en büyük etkenin davet hareketiyle olduğunun kanaatindeyiz. Bugünden yarınlar ulaşacak olmasının da aynı şekilde davet ile olacağını incancında ve gayretindeyiz.

Bu sayımızda davet hakkında çeşitli yazılarımızı bulabilirsiniz. Biz de acizâne olarak kendi köşemizde davetin Sünnet açısından değerlendirilmesini yapmaya çalışacağız, inşâllâh.

Nihayetlerin Allâh'ü Teâlâ'ya ait olduğunu itiraf ederek, başarı ve izzet Allâh Subhânehu ve Teâlâ'dandır diyor ve kalemlerimizden dökülenlerle sizleri baş başa bırakıyoruz.

Davet Nedir?

Davet kelimesi lügat itibariyle; “seslenmek, nida etmek ve çağırma” gibi manalara gelir. Bizim ifade etmek istediğimiz manada ise davet; “insanları Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın dînine, yani; tevhîd akidesine, sâlih amellere ve güzel ahlâka çağırma” diyebiliriz.

Davet kavramına hikmet nazarıyla baktığımızda bir benzer manaya gelen “tebliğ” kelimesinden farklı olduğunu görüyoruz. Tebliğ etmek; “bir şeyden haber vermek veya bir bilgiyi ulaştırma” demektir.

Yani Allâh Azze ve Celle'nin dînini tebliğ etmiş olduğumuzda, dînin meselelerinden insanlara haber vermiş ve onlara bu bilgileri ulaştırmış oluruz.

Ancak yapılan bilgilendirmeden sonra, insanları eğitmek, onların eksiklerini gidererek ihtiyaçlarını karşılamak yahut ferdi ya da içtimâî olarak insanları yeniden inşâ etme eylemine davet denir. Bu minvalden bakılırsa davetin çok geniş çaplı olduğu ve sadece ilmî ehliyetin yeterli olmadığı gözükcektir. Bununla birlikte siyâsî ve idârî bir kimliğin de var olması gerekmektedir. Bu konuda Peygamberimiz sallallâhu aleyhi ve sellem'in davet şeklini düşünürsek kastımızın ne olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Peygamberimizin Davetinden Notlar

Davet Nebîsi sallallâhu aleyhi ve sellem, eğitim ve davet noktasında Allâh Azze ve Celle'nin irşâdıyla hareket ediyordu. Peygamberimiz davet aşamasında içten dışa doğru büyüyen bir merhale izlemiş ve davet edeceği hedef kitleyi; ferdî ve içtimâî olarak ikiye ayırmıştır. Toplumları İslâm dînine davet edeceği zaman ferdî olarak eğittiği insanlardan faydalanmıştır. Şimdi, Peygamberimizin bu iki davet şeklini iki ayrı başlıklar altında inceleyelim.

Davet Nebîsinin Ferdî Daveti

Peygamberimiz aleyhisselâm, insan psikolojisinden iyi anlayan biriydi. Davet planı insan kazanmaya yönelik olup kaybetmeye yönelik değildi. Herkese eşit davranmaz insanların seviyelerine göre iltifat ederdi.

Karşıdaki kişinin ihtiyacını tespit eder ve onu karşılamaya çalışırdı. Ayrıca kendisi tüm sahabesinin defterleriyle ilgilenerek, onlar için çözümler arardı.

Davet Nebîsi sallallâhu aleyhi ve sellem ferdî davette bulunurken şunlara dikkat ederdi:

Karşıdaki kişiye karşı tatlı dilli ve güler yüzlü olurdu.

Konuşurken güzel ve etkileyici konuşurdu.

Sabırlı ve alçak gönüllülükle davranır, acele etmezdi.

Eğitim ve davette şiddet yanlısı değildi, cehaletinden dolayı kusur işleyen kimsenin öncelikle eğitilmesi gerektiğini düşünürdü.

Anlatmak istediği bir konuya soru sorarak başlardı.

Olayları hikayeleştirir, örnekler vererek benzetmeler yapardı.

Karşıdaki kişinin anlamasını kolaylaştırmak için şekiller çizerek anlattıklarını zihinlere resmederdi.

Sorulan sorulara bıkmadan cevap verirdi.

Soru soran kimsenin ihtiyacına göre çözümler önerir ve yeri geldiğinde karşıdaki kişinin empati yapmasını sağlardı.

İnsanlara kolay olanı gösterir ve onu önerirdi.

Kişilerin seviyesine göre cümleler kurar, ashabına da bunu tavsiye ederdi.

Karşısındakinin anlattıklarını dinler, sözlerini kesmezdi.

Anlatımlarında beden dilini de kullanırdı.

Müjdeleyiciydi, nefret ettirilmesini istemezdi.

Söyleyeceklerini ortamın durumuna göre söyler, kimseyi rencide etmeye dikkat ederdi.

İnsanları düşünmeye teşvik ederek anlatılanları benimsetmek isterdi. Ve onları güzel ahlâka çağırırdı. O, (aleyhisselâm) gerçekten çok güzel bir insandı.

Davet Nebîsinin İçtimâî Daveti

Peygamberimiz aleyhisselâm Mekke dönemindeki sürecini tamamladıktan sonra bilindiği üzere Medine'ye hicret etmiştir. Bu hicret ile birçok zorluğu geride bırakmış, artık yeni hareketlere yelken açmıştı. Zorluk günlerinde elde etmiş olduğu en büyük kazanım ise birbir eğittiği yeni davetçilerdi.

Müslümanların sıçrama yaşadığı Medine fethini hatırlarsak; biliyorsunuz ki bu şehir kan ile değil Kur'ân ile fethe edilmiştir. Beldelerden önce bedenlerde bulunan kalplerin fethi gerçekleşmiştir. İşte bu fetih, Peygamberimizin içtimâî davetiyle gerçekleşmiştir. Peygamberimizin eğitmiş olduğu Musab'u'l-Hayr (radiyallâhu anhu) Davet Nebîsi'ni birbir taklit etmiş, güzel bir davet ile Yesrib halkını tevhid dîni İslâm'a çağırmıştır. Allâh Subhânehu ve Teâla'da onu muzaffer kılmıştır.

Davet Nebîsi sallallâhu aleyhi sellem içtimâî davette bulunurken şunlara dikkat etmiştir:

Kavimlerin liderlerini kazanmanın, halkı kazanmak olduğunu bilerek hareket ederdi.

Kendisine bir kavmin büyüğü geldiğinde ona layığıyla muamele ederdi.

Bir kavme davetçi göndereceği zaman, o kavimle yakınlığı bulunan sahabelerinden birini seçerek onu gönderirdi.

İmân eden kavimler olursa onların liderlerini yine aynı makamlarında bırakırdı.

Teslim olan kavimlere hoca davetçiler göndererek halkın eğitimine önem verirdi.

Diğer ülkeleri İslâm'a çağıracağı zaman davet mektupları yazardı.

Bu mektupların itibarlarını artırmak için mühürleyerek devlet bürokrasisindeki ciddiyete önem verirdi.

Davet mektuplarında her şeyi net ve kısaca açıklardı.

Teslim olan kavimlerle ilişkilerini güçlendirmek adına, onlarla akrabalık ilişkisi kurmaya çalışırdı.

Teslim olmayan kavimlere karşı da davetin kıtal çeşidini kullanırdı.

Ordular karşı karşıya gelse bile önce onlara ezan okutarak son kez İslâm'a çağırırdı. O, (aleyhisselâm) gerçek bir Davet Nebîsi'ydi.

Davette Dikkat Edilmesi Gerekenler

Davet, Peygamberimiz aleyhisselâm'ın Sünnetidir ve onun Sünneti üzere yapılırsa fayda hasıl olur. Bu başlık altında Peygamberimizin Sünnetinden anladığımız üzere bir davetçinin vasıflarından bahsetmeye çalışacağız.

1) İlmen Hazır Olmak

Bir Müslüman davetçi, anlatacağı dînin ilmini öncelikle kendisi bilmeli ve bu şekilde karşı tarafa güven sağlamalıdır. Anlattığı konuları âyet ve hadîslerle bağdaştırarak akıllardaki soru işaretlerini kaldırmalıdır.

Ehli Sünnet çizgisinden taviz vermeyip, alimlerimizin kavillerinden faydalanarak anlatımını te'kid etmelidir. Bu şekilde bir davetçi başarılı olmaya adaydır. Rabbim tüm Müslüman davetçi kardeşlerimize başarılar ihsan etsin.

2) Güzel Hitap Etmek ve Tatlı Dilli Olmak

Davet metodunda en önemli etken, kendini iyi ifade edebilme özelliğidir. İnsanlar konuşmacıların ifadelerine çok önem verirler ve bu şekilde onlardan etkilenirler. Bizler İslâm gibi mükemmel bir dîne davet edeceksek, konuşmamıza önem vermeliyiz.

Bunun için kendimize bir konuşma hazırlayıp onu insanlara sunabiliriz. Belki aynı şeyi defalarca farklı insanlara anlatmış olabiliriz, yalnız bilinmelidir ki karşımızdaki kişi bunu ilk defa duyacaktır. Bu hiç çalışmamış olmamızdan iyidir.

Tatlı dilli olmayı da ihmâl etmemeliyiz, çünkü insanlar kendisiyle yumuşak konuşan kişileri sevmeye meyyâldirler. Allâh Azze ve Celle, Musa aleyhiselâm'ı Firavun'a bile gönderirken yumuşak söz ile gitmesini emretmiştir. Bu hususa çok dikkat etmek gerekir. Rabbim bizlere de peygamberlerimizin hitabını öğretsın, Allâhumme âmin.

3) Sabırlı Olmak

Sabır her hayrın başıdır. Her fayda onun ile elde edilir, çünkü her faziletin öncesinde muhakkak bir meşakkat vardır. Özellikle tevhîd akidesini anlatırken insanlara zaman tanımalı ve aceleci olunmamalıdır. Her insanın davete vereceği tepki farklı olabileceği göz önüne alınmalı ve ona göre davranılmalıdır.

Bir şeriatsızlık olmadığı sürece, insanlara müsamahakâr olduğumuz gösterilmeli ve onlara sadece yardımcı olduğumuz hissettirilmelidir.

Aynı zamanda davetçinin görevi sadece daveti ulaştırmaktır, sonuç ise Allâh'ü Teâlâ'nın elindedir, bu iyi idrâk edilmelidir. Büyük bir davetçi olarak Peygamberimizin yaşadıklarını tefekkür edip, oradan hikmetler çıkartabiliriz. Böylece iştihakımız hep yüksek olur, inşâllâh.

Ancak şuna da dikkat edilmelidir; bazı insanlardan olumlu tepkiler aldığınız halde biraz gevşeklik etmek isteyebilirler. Bunu, onlar için bir tehlike görüp -çok sıkılmamak kaydıyla- onları görüşmelere çağırmalıyız.

Aksi halde insanlar nefisleriyle baş başa kaldıklarında sonuç iyi olmayacaktır. Rabbim bizi sabbârlardan eylesin, Allâhumme âmin.

4) Muhatablarımızı Tanımak

İnsanları tanımak, onlar için izlenecek yol haritasını belirlemek adına çok önemli bir etkidir. Çünkü insanlar çeşit çeşittirler. Herkese seviyesine göre davranmak da Davet Nebîsi'nin bir Sünnetidir.

Hatta herkese aynı davranmak bu noktada zulüm olur. Öyleyse karşımızdaki kişiyi tanımak, aslında ilk işimiz olmalıdır diyebiliriz.

Muhatabımızın düşünce yapısını bilmek, sevdiği ya da sevmediği şeyleri çözümlmek, hatta siyasî düşüncesini dahi bilmek ona nereden yaklaşmamız gerektiğini bizlere gösterecektir. Âmiyane tabirle muhatabımızı yumuşak karnından yakalamalıyız. Rabbimiz bizleri hak üzere davetçilerden eylesin.

5) İnsanları Kazanmaya Çalışmak

Bir davetçinin görevi aslında insan kazanmaktır. Bu davaya fayda sağlayacak nice isimleri İslâm saflarına yazmaktır. Tıpkı Peygamberimiz aleyhisselâm'ın, tıpkı Ebû Bekir'in, tıpkı Musâb'ın ve diğer müthiş davetçilerimizin gibi, Allâh hepsinden razı olsun. Bizler davete insan kazanırken çok şeye dikkat etmeliyiz. İnsanları güzel tasnif edip, öncelikler belirlemeliyiz. Davete yakın olacak kişileri önceleyip, onlar için planlar kurabiliriz. Bir insan kazanarak nice kapıların açılacağını hesap edebiliriz. Bu ve bunun gibi şeyleri düşünüp kendi matematiğimizi oluşturabiliriz. Bunu pratiğe dökerken yine yukarıdaki anlatılanlara dikkat etmeliyiz.

Unutmamak gerekir ki; her şeyi en doğru bilen Allâh Azze ve Celle'dir ve her bilineni hayata dönüştürmeyi sağlayan yine Allâh'tır. Bu şuurda olarak Rabbimizden çok yardım dilemeliyiz. Rabbimiz bize bilmediklerimizi öğretsin ve bildiklerimizi de hakkıyla yerine getirmeyi nasip etsin. Allâhumme Amîn.

İRŞAD VAKTİ

EBU BEKİR ES-SİDDİK VE İSLÂM DÂVETİ

Ali Eren

Hidayeti elinde bulunduran, kul- larını tevhîde dâvet eden Allâh Azze ve Celle'nin adıyla... Allâh'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selâm olsun.

Bilinmelidir ki Allâh yolunda cihad, kıyamete kadar sürecektir. Cihad den- diğinde akla ilk gelen şey, pek tabîi kıtal- dır. Ancak cihadı kıtal ile sınırlandırmak, Mekke dönemini görmezden gelmek olacaktır. Nitekim Mekke döneminde İslâm cemaati, seyf ile kıtal yöntemine başvurmamıştır. Bununla beraber bu dönemde Allâh yolunda cihad, dâvet olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bugün de dâvetçi olmak isteyen her bir Müslüman'ın, Mekke dönemini ve bu dönemde ortaya koyulan dâvet çalışmalarını iyi bilmesi gerekmektedir. Mekke'yi bilmeyen Medine'yi inşâ edemez. Mekke anlaşılmadan Medine yaşanılmaz.

Bu sebeple bizler de İslâm'ın ilk dâ- vetçilerinden olan Ebu Bekir radiyallâ- hu anhu'dan ve onun Mekke dönemin- deki dâvetinden bahsedeceğiz.

Bu vesileyle umulur ki bir dâvetçi- nin vasıfları ve izlemesi gereken dâvet metodu, bir nebze olsun anlaşılsın. Tabîi ki dâvet metodu, bahsedecek ol- duklarımızla sınırlı değildir. Bizler, na- cizâne olarak önemli gördüklerimizi sizlerle paylaşacağız. Rabbimiz hayırlı ve faydalı kılsın, Allâhumme âmin.

Ebu Bekir Radiyallâhu Anhu'nun İs- lâm'a Girmesi

Öncelikle İslâm'ın ilk müntesible- rinden olan Ebu Bekir radiyallâhu an- hu'nun nasıl İslâm'a girdiğinden bahse- delim.

Dâvetçilerin en hayırlısı olan Rasû- lullâh aleyhisselâm, kendisine gelen; "kalk ve uyar" emri üzerine dâvetine başlamıştı. O'nun mübârek kelâmı, nazarı, gülüşü, oturması, kalkması, duruşu ve izlediği metod, hikmet üzere nasıl dâvet yapılır? Sorusunun cevabı oldu Ümmet-i Muhammed'e...

Çeşitli merhalelerden oluşan İslâm dâveti ilk merhalesinden geçiyordu.

Bu merhalede Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem dâvetini, gizli bir şekilde, özel seçmiş olduğu şahıslara yapıyordu. Umûma açık bir dâvet çalışması yoktu. Güzel yüreğinden lisanına dökülen o ilâhi Kelâmullâh, insanlarda derûni etki bırakıyordu. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'in güzel ahlâkının etrafında, özel şahıslar toplanmaya başlamıştı bile. Bu özel şahıslardan birisi de Ebu Bekir es-Sıddîk radiyallâhu anhu'ydu.

Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun İslâm'a girmesi şöyle olmuştur: Bir gün yolda Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem ile karşılaşır. Rasûlullâh aleyhisselâm ona hitaben şöyle buyurur: "Ben Allâh'ın Rasûlüyüm. Seni Allâh'a dâvet ediyorum." [Ebu'l Hasan Trablusi; Bidâye]. Bunun sonucunda ise Ebu Bekir radiyallâhu anhu hiç geciktirmeden ve tereddüte kapılmadan Müslüman oldu. Daha sonra her sıkıntısında Rasûlullâh aleyhisselâm'ın yanında durarak O'na yardımcı olmaya çalıştı. Bundan dolayı Rasûlullâh aleyhisselâm onun hakkında şöyle buyurur: "**Allâh (Azze ve Celle) beni size peygamber gönderdi. Siz beni yalanladınız, ancak**

Ebu Bekir (radiyallâhu anhu) beni tasdik etti." [İbni Hişam; Siretu Nebeviye].

Görüldüğü üzere Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, dâvetin gizlilik merhalesinde özel şahıslara yönelik bir çalışma yapmıştır. Bu özel şahıslardan birisi, Ebu Bekir radiyallâhu anhu'dur. Onun Müslüman olması birçok faydayı da beraberinde getirmiştir.

Bizler de bugün bu bilince sahip olup Ebu Bekirleri tespit etmeli ve onlara özel bir dâvet çalışmasında bulunmalıyız. Nebevî metod bizlere bunu göstermektedir.

Ebu Bekir Radiyallâhu Anhu'nun Özellikleri

Şimdi de bir tevhid dâvetçisinin edinmesi gereken vasıfları öğrenme adına, Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun özel vasıflarına değinelim.

Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun İslâm'a girmesi önemli sonuçlar doğurmuştur. Çünkü o bazı özel vasıflara sahipti. Kureyş'in önde gelenlerinden olup saygın bir insandı. Maddi olarak zengindi, Allâh için çokça infakta bulunurdu.

Kureyş'in en sevilen şahıslarından-
dı. Kendisinde bulunan güzel ahlâk ve
hoşgörü onu en çok sevilen kişilerden
biri yapmıştı. Rasûlullâh aleyhisselâm
onun ahlâkıyla ilgili şöyle buyurmak-
tadır: **“Ümmetime en çok merhamet
eden, en merhametli insan, Ebu Be-
kir'dir.”** [El-Bidaye ve'n Nihayye]

Güzel ahlâkının yanı sıra, Ebu Bekir
radiyallâhu anhu'da bulunan neseb ve
tarih ilmi de öne çıkan özelliklerindendi.
Vâkıf olduğu bu ilim, onu toplum naza-
rında önemli bir makama çıkartıyordu.
Bu vesileyle halkla güzel diyalog kura-
biliyor, daha çok sosyalleşiyordu. Onda
bulunan bu ilmi çok iyi bilen halk da dâ-
vetine daha kolay icabet ediyordu.

İşte Ebu Bekir radiyallâhu anhu'da
bulunan bu güzel özellikler, bir dâvet-
çide olması gereken özelliklerdir. Sevgi,
merhamet, hoşgörü, cömertlik, ilim ve
sayamadığımız nice güzel vasıflar...

Bu özellikler kişiyi toplum içinde
sevimli kılmaktadır. Öyleyse dâvetçi
olmak isteyen bir kimse, öncelikle bu
özelliklere sahip olmalıdır. Nitekim
toplum İslâm'ı, sevdiği ve benimsediği
kişiden duymak ister.

Dâru'l-Erkam'da Eğitim

Eğitimsiz bir tevhîd dâvetçisi asla
düşünülemez. Bu sebeple Ebu Bekir
radiyallâhu anhu'nun eğitiminden de
bahsetmemiz yerinde olacaktır.

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve
sellem, îmân etmiş olanlara ilk İslâmî
eğitimi Dâru'l-Erkam dediğimiz, Erkam
bin Ebi Erkam radiyallâhu anhu'nun
evinde vermekteydi. İslâmî hareketin
ilk temelleri bu evde atıldı. Nebi aley-
hisselâm burada, Ashâb-ı Kirâm'a belli
bir metod üzere eğitim veriyordu. Bu
eğitim metodu genel hatlarıyla şöyle-
ydi:

- 1) Dinin temeli olan tevhîd akidesi-
nin eğitimi
- 2) Ruhu güçlendiren manevî terbiye
(güzel ahlâk)
- 3) Hikmetlice hareket etmeyi sağla-
yan aklî eğitim

Ebu Bekir radiyallâhu anhu, Rasû-
lullâh'ın talebelerinin başında gelmek-
teydi. Eğitimini dosdoğru metod üzere
alan Ebu Bekir radiyallâhu anhu, bir
yandan dinini sağlamlaştırırken diğer

yandan harika bir dâvetçi portresine bürünüyordu. İşte dâvetçilerin göz ardı edemeyeceği şeylerden biri de doğru bir eğitimidir. Nitekim eğitimsiz bir dâvetçi, islah değil ifsad edici olacaktır.

Ebu Bekir Radiyallâhu Anhu'nun Dâveti

Hayatını sünnet üzere yaşayan Ebu Bekir radiyallâhu anhu, Mekke'nin ilk yıllarında insanları tevhide dâvet ederken hangi metodu izlemiş, şimdi de buna değinelim.

İslâm dininin bir cihad dini olduğunu anlayan Ebu Bekir radiyallâhu anhu dâvet cihadına çoktan başlamıştı. Dâvetini, hikmetlice ve sünnet üzere gerçekleştiriyordu. İslâm'ın ilk yıllarının, gizli dâvet dönemi olduğunu bilen Ebu Bekir radiyallâhu anhu, genel ve açık bir dâvet çalışması yapmak yerine, güvenerek seçmiş olduklarını İslâm'a dâvet ediyordu. İzlediği metodda, dâvet gizli olsa da içerik açıktı. Tevhîd akîdesini taviz vermeksizin anlatıyordu. Yaptığı bu dâvet çalışmaları, meyvelerini vermeye başlamıştı. Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun dâvetinin neticesinde îmân edenlerden bazıları şunlardır: Osman b. Affan, Talha b. Ubeydullâh, Sa'd b. Ebu Vakkas, Osman b. Me'zun, Ebu Ubeyde b. Cerrah, Abdurrahman b. Avf... Allâh hepsinden razı olsun.

Dâvet için seçilen bu özel kimseler de tıpkı Ebu Bekir radiyallâhu anhu gibi güzel özelliklere sahiptiler. Karakterleri, fitratları çok bozulmamış güzel ahlaklı insanlardı. Sıkıntılara karşı göğüs gerebilecek samimi kimselerdi. Bu şahıslar özel seçilmişti ve onlarla özel ilgilenilmişti. Ve bunun sonucunda İslâm ümmetinin temelini oluşturan isimler,

dâvaya kazandırılmış oldu. Ayrıca ismi zikredilen bu zâtlar, Cennet ile müjdenmiş, Aşere-i Mübeşşere'den olan sahabelerimizdir.

Kemik kadroya seçilecek şahıslar alelâde olamaz. Bu şahıslar, dâvayı ilk sırtlananlar olacakları için, yükü kaldırabilecek, önemli özelliklere sahip kimseler olmalıdırlar. Rasûlullâh aleyhisselâm'ın ve sevgili dostu Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun özel ve güvenilir şahısları seçmeleri ve onlarla özel ilgilenmeleri, bu gerçeğe ışık tutmaktadır.

Sonuç:

Kıymetli kardeşlerim! Ahlâkını ve dâvet metodunu Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'den alan Ebu Bekir radiyallâhu anhu'dan bahsetmeye çalıştık. Bu vesileyle, Mekke dönemini yaşayan bir dâvetçinin edinmesi gereken vâsıflara ve izlemesi gereken metoda, nacizâne değindik. Her Müslüman aslında bir dâvetçidir. Ebu Bekir radiyallâhu anhu'nun özelliklerini ve onun izlediği dâvet metodunu iyi kavrayan bir Müslüman, günümüz Mekke'sinde de bürünmesi gereken dâvetçi kimliğini de bilmiş olacaktır. Heyecan iyidir ama basiretliyken... Cesaret övülür ama dengeliyken... Dâvet çok güzeldir ama ilmine vâkıf iken...

Rabbimiz bizleri, Mekke dönemini iyi anlayan ve ona göre hareket eden basiretli kullarından eylesin. Allâh'ü Teâlâ bizleri, basireti ile rızıklandığı sâdik kullarından ayırmasın. Allâhumme âmin.

Selam ve duâ ile...

SAĞLIKLI BESLENİYORUZ

NE, NEYE YARIYOR? (3)

Olcay Lokman

Selâmların en hayırlısı olan Rabbi-mizin selâmıyla sizleri selâmlarım. Es-Selâmu aleykum ve rahmetullâh. Bizlere yeniden kavuşmayı lutfeden mülkün sahibine hamd ederim.

Giriş

Bu sayımızda da önceki sayılardaki gibi oldukça ilgi gören “Ne, Neye Yarıyor?” başlığı altındaki konularımıza devam edeceğiz, inşaAllâh.

Değerli okurlarım! Sizlere sunmaya çalıştığım Sebze, Meyve, Bitki, Baharat vb. gibi tüm ürünlerin mevsiminde tüketilmesi gerektiği gibi aynı zamanda iyi tarım (ilaçsız tarım) ve poşet altında (serada) üretilmemiş ürünler olmasına önem gösterilmesi gerektiğini hatırlatmama dahi gerek olmadığını düşünüyorum.

Çünkü takipçilerimizin benim bu konudaki hassasiyetimi tahmin ettiklerini düşündüğüm için bunu vurgulamaya dahi gerek duymuyorum.

Bu sayımızda ilginç bir konuya değinmeden ve kısa bir tavsiyede bulunmadan geçemeyeceğim. Bu konuyu ele almamın başlıca sebebi, son birkaç aydır birkaç yakın arkadaşımızın bu konuda tecrübelerime ve fikrime ihtiyaç duyup benden tavsiye istemesidir. İlginç olan tarafına gelince; bahsi geçen kardeşlerimizin kilo almak istediklerini ve bunun için de ne yeseler işe yaramadığını, kilo alamadıklarını ifade etmeleriydi. Ben de sizin gibi bu konuya bir süre şaşkınlıkla bakakaldım. Nedeni ise neredeyse toplumun %90’ını “kilo veremiyorum” diye yakınıp, kilo vermek için denemedikleri yol kalmamışken benden böyle bir konuda yardım ve tavsiye istemeleriydi. Tabi öyle de olsa; ben, yine bu arkadaşlarımıza yardım için kolları sıvadım. Aslına bakarsanız sadece onlar için değil belki de okurlarımızın içinde onlar gibi bu konuya ihtiyaç duyabilecek kişiler olabilir diye bilimsel bir araştırma yapmaya kalktığımda bir de ne göreyim?

Bu sizlere tavsiye edeceğim besinler aynı zamanda hızla kilo almaya yardımcı besinler olduğu gibi aynı zamanda da sporcu kardeşlerimizin gönül rahatlığı ile faydalanabileceği kendilerinde olmasını istedikleri kas oluşumunu destekleyici gıdalar olmasıydı; böylelikle tabiri caizse bir taşla iki kuş vurmuş olacağız. Sonuçlarını siz değerli okurlarımıza sunuyorum.

Yardım ve başarı tek yaratıcı olan Allâh' tandır.

Kilo Almak ve Kas Gelişimi İçin Neler Yemeli?

Genetikten altta yatan tıbbî durumlara kadar, kilo almak için birçok engel vardır. Kilo almak istiyorsanız, sağlıklı bir şekilde almak çok önemlidir. Ancak bazı etkili ipuçları ve doğru beslenme ile sağlıklı bir kiloya ulaşabilirsiniz.

Sağlıklı Bir Şekilde Kilo Almak İçin İpuçları Nelerdir?

- 1) Yemeklerden otuz dakika önce sıvı tüketmekten kaçının.
- 2) Ek kalori için soya, badem veya Hindistan cevizi sütü, tofu ve sebze tüketin.
- 3) Her üç ila beş saatte bir küçük porsiyonlar tüketin.
- 4) Hindi veya tavuk budu gibi yüksek yağlı etleri seçin.
- 5) Kas gelişiminde önemli olduğu için yeteri kadar uyuyun.
- 6) Öğününüzde önce protein kaynağı tüketin.
- 7) Kilo aldırıcı karışımları ve takviyeleri deneyin.

5 kg Almak İçin Kaç Kalori Gerekir?

Eklediğiniz her 1000 kalori için haftada yaklaşık 1 kilo alırsınız. Bu nedenle, 5 ila 6 haftalık bir sürede 5 kilo almak için haftada fazladan 1000 kalori almanız gerekebilir.

Yumurta Kilo Aldırır mı?

Evet, kilo almak için yumurta iyi bir seçimdir. Proteinle doludur ve diyetle kolayca dahil edilebilir. Ancak hacim olarak en yüksek kalorili yiyecekler yağlardır. Diğer yüksek kalorili yiyecekler arasında kırmızı etler, tam yağlı süt ürünleri, avokadolar ve fındık ezmesi bulunur.

Kalorisi yüksek atıştırmalıklar arasında fındık ezmesi, peynir, kuruyemiş karışımı/fındık, granola ve süt bulunur. Kalorisi yüksek meyveler arasında avokado, incir, hurma ve Hindistan cevizi vardır.

Fıstık Ezmesi

Fıstık ezmesi kilo almak için harika bir seçimdir. İki yemek kaşığı fıstık ezmesi 191 kalori, 7 gr protein, 16 gr yağ ve 7 gr karbonhidrat içerir.

1) Yer fıstığı protein açısından zengindir ve bağışıklık sistemini güçlendiren ve dayanıklılık oluşturan 20 amino asidin tamamını içerir.

2) Her gün atıştırmalık olarak fıstık ezmesi tüketmek, önemli bir kilo alımına yol açmaz. Ancak düzenli tüketimi size daha iyi kilo kontrolü sağlayabilir. Fıstık ezmesini smoothie'lere karıştırın veya tüketiminizi artırmak için kahvaltılık gevrek/yulaf lapanızın üzerine ekleyin.

Muz

Muz, diyet lifi, potasyum, protein, A vitamini, C vitamini, folat ve sağlıklı yağlar açısından zengindir. Orta boy (yaklaşık 118 gr) bir muz, 105 kalori enerji ve 27 gr karbonhidrat sağlar. Erkek bisikletçiler üzerinde yapılan bir araştırma, muz yemenin enerji düzeylerini artırmaya yardımcı olduğunu kanıtlamıştır. Sağlıklı bir kahvaltı olarak bir bardak süt, birkaç kuruyemiş ve bir muz yiyebilir veya aynı malzemelerle smoothie hazırlayıp spordan önce içebilirsiniz.

Yağlı Et

Hayvansal protein, en iyi protein kaynakları arasında gösterilir. Sağlığını etkilemeden kilo almak istiyorsanız, yağlı et en iyi seçeneklerden biridir. Yağlı et, faydalı yağ asitleri içerdiği için besleyicidir. Sağlık üzerinde olumlu etkileri olan oleik asit ve stearik asit içerir. Araştırmalara göre, dana etindeki yüksek oleik asit içeriği, kardiyovasküler hastalık riskini azaltır. Ayrıca, LDL (kötü) kolesterolü artırmadığı için diyetinize güvenle ekleyebilirsiniz.

Patates ve Diğer Nişastalar

Herhangi bir yemeğe patates eklemek, diyetle daha fazla kalori eklemenin düşük bütçeli bir yoldur. Patates ve diğer nişastalı sebzeler karbonhidrat bakımından zengindir. Çalışmalar, karbonhidrat açısından zengin gıdaların protein takviyeleri ile birlikte alınmasının kas kütlesi oluşturmaya yardımcı olduğunu göstermiştir. Kilo almak ve besinlerinden en iyi şekilde yararlanmak için haşlanmış, fırınlanmış veya kavrulmuş patates tüketin.

Haşlanmış patatesleri tereyağı, ghee yağı veya hardal yağı ile ezin. Etle veya yeşilliklerle birleştirin. Lezzet katmak için biraz tuz ve karabiber serpin.

Pirinç

Pirinç, kalori arttırmak için etkili bir yiyecektir. 100 gr beyaz pirinç, çok az miktarda yağ ile 130 kalori enerji ve 28 gr karbonhidrat sağlar. Diyete hacim katar ve oldukça doyurucudur. Japon fabrika işçileri üzerinde yapılan bir araştırma, 1 yıl boyunca beyaz pirinç tüketiminin 3 kg kilo almaya yardımcı olduğunu bulmuştur.

Fıstık Ezmesi Protein Shake: 2 yemek kaşığı fıstık ezmesi, 1 su bardağı tam yağlı süt ve 1 muz. Çikolata ve Elma Protein Shake: 2 kaşık çikolatalı protein tozu, 1 su bardağı soya sütü/badem sütü ve 1 elma. Muz ve Badem Protein Shake: 1 büyük muz, ½ bardak yoğurt, ½ bardak süt ve 2 yemek kaşığı badem tozu.

Makarna ve Buğday Ürünleri

Kepekli makarna kilo almaya yardımcı olabilir. Tavuk, mantar, soya parçalarını kullanarak lezzetli, protein açısından zengin bir makarna yapın. Biraz sebze ve sos ekleyerek tüketebilirsiniz.

Tahin

Tahin, Akdeniz yemeklerinde popüler olarak kullanılan bir susam tohumu ezmesidir. Çalışmalar, susam tohumlarının antioksidanlar ve antihipertansif özelliklere sahip sağlıklı yağlarla dolu olduğunu kanıtlamıştır. Susam tohumlarındaki lignanlar ayrıca iltihap önleyici ve bağışıklığı güçlendirici özelliklere sahiptir.

Salatalara, pürelere, mangala 2-3 yemek kaşığı tahin eklemek sağlıklı kilo almaya yardımcı olabilir.

Tam Yağlı Yoğurt

Tam yağlı süt gibi tam yağlı yoğurt da kilo alımına yardımcı olur. Tam yağlı yoğurt, bağışıklık sistemini ve kemikleri güçlendirir. Ayrıca, faydalı bağırsak bakterileri ve kalsiyum açısından zengindir. Kilo almak için günde 1-2 küçük kase yoğurt tüketin. Vücudunuz tolere ederse miktarı artırabilirsiniz. Salata soslarına, smoothie'lere ve shake'lere ekleyerek de tüketebilirsiniz.

Baklagiller

Mercimek, fasulye ve bezelye gibi baklagiller kalori bakımından orta düzeydedir ancak protein açısından iyi kaynaklardır. Özellikle vegan veya vegetarian iseniz oldukça faydalıdır. Yağsız kas kütlesi oluşturmaya yardımcı olmasının yanı sıra, ayrıca kan basıncını ve kolesterol seviyelerini kontrol etmeye de yardımcı olur.

Humus

Humus, protein açısından zengin ve yağ içeriği yüksek olan haşlanmış nohuttan yapılır. 100 gr humus 237 kcal enerji, 8 gr protein ve 18 gr yağ içerir. Humus, fırınlanmış cips, nacho veya sote sebzelerle birleştirildiğinde yüksek kalorili bir atıştırmalık olarak tüketilebilir.

Tavuk Budu

Tavuk budları protein, vitamin ve minerallerle doludur. Tavuk derisi ayrıca cilt, saç ve tırnaklar için faydalı olan kolajen açısından yüksektir.

Tavuk budunu yapraklı yeşil likler ve kepekli tahıllarla (kinoa veya pirinç) birlikte tüketin. Ancak, tavuk butları yüksek miktarda doymuş yağ içerdiğinden aşırıya kaçmayın.

Değerli okurlarımız! Bu konulara ek olarak yeni sayımızda günlük yaşantımızı olumsuz etkileyen yaşam kalitemizi bozan bazı kronik ve geçici rahatsızlıklarımıza anlık veya kalıcı olarak nasıl çare bulabiliriz? İnşâAllah diye yeni bir araştırma olarak

“Ne, neye yarıyor?” Serisinin alt başlığı olan “Bunları biliyor musunuz?” Adındaki bu kıymetli konuyu siz saygıdeğer dostlarımızın hizmetine sunmaktan memnuniyet duyuyordum. Başarı Allâh’ındır. Evet, bu sayımızda da bizim sona ulaşmamıza müsaade eden benden yardımını esirgemeyen, mutlak kudret sahibi olan Allâh’a hamd eder, yeni bir sayıda sizlerle tekrar buluşmayı yüce Rabbimden niyaz ederim. Kalın sağlıklı.

KISSALAR VE HİKMETLER

ASHÂB-I KARYE VE DÂVET

Alaaddin Cihad

En güzel isimlerin ve yüce sıfatların sahibi Allâh'ın adıyla...

Hamd; bizlere sayısız nimetler bahşeden celal ve ikram sahibi olan Allâh'a mahsustur.

Salât ve selâm; hikmet ve güzel öğütlerle davet eden, müjdeleyici ve korutucu Nebimiz aleyhisselâm'ın, âlinin ve ashâbının üzerine olsun.

Allâh'ü Teâlâ'nın izni ve inâyetiyle bu yazımda sizlere Kur'ân-ı Kerîm'in Yâsîn Sûresindeki Ashâb-ı Karye (Şehir Halkı) kıssasından ve davetten bahsetmeye çalışacağım. Kıssaya geçmeden önce "davet" kavramını inceleyelim.

Davet

Lügatte davet kelimesi, De'ave fiilinden masdar olup "çağırarak, nida etmek, sevk etmek, duâ etmek yahut bedduâ etmek" manalarına gelmektedir. Davet lâfzı; bir isim olarak da kullanılıp lügat manası itibariyle herhangi bir çağrıya delalet eder.

İstilahda ise davet kelimesi sadece İslâm'a yapılan çağrı anlamına gelmektedir. Tebliğ, irşad, vaaz, nasihat, emr-i bi'l-maruf ve nehy-i ani'l-münker gibi kelimeler de lügat manaları itibariyle davetten farklı olmakla birlikte uygulama ve gayeleri bakımından aynı veya yakın mânaları ifade etmektedirler.

Rasûlleri kavimlerine davetçi olarak gönderen Rabbimiz, beşeriyeti ilâhî rahmetiyle kuşatmıştır. Davet sadece Rasûllere has olmayıp, müslümanlar da daveti yaymakla mes'uldürler. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmuştur: **"Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten alıkoyar ve Allah'a îmân edersiniz."** [Al-i İmran: 3/110]

İlâhî emre muhatap ve davetle mükellef olan kulların izlerinde gidebilmek için, peygamberlerin ve önder şahsiyetlerin kıssalarını öğrenmek önem arz etmektedir. Bu bağlamda vahyin rehberliğinde, daveti ile asırladır okunan Ashâb-ı Karye kıssasını ele alacağız.

Ashâb-ı Karye

“Onlara, şu şehir halkını misâl getir! Hani onlara elçiler gelmişti. İşte o zaman Biz, onlara iki elçi göndermiştik. Onları yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü bir elçi gönderdik. Onlar: ‘Biz size gönderilmiş elçileriz!’ dediler. Elçilere dediler ki: ‘Siz de ancak bizim gibi birer insansınız. Rahmân, herhangi bir şey indirmede. Siz ancak yalan söylüyorsunuz!’ Elçiler dediler ki: ‘Rabbimiz biliyor; biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz. Bizim vazifemiz, açık bir şekilde Allâh’ın buyruklarını size tebliğ etmekten başka bir şey değildir!’ dediler. ‘Doğrusu siz, bize uğursuzluk getirdiniz. Eğer bu işten vazgeçmezseniz, and olsun sizi taşlarız. Ve bizden size mutlaka fenâ bir kötülük dokunur.’ dediler.

Elçiler şöyle cevap verdi: ‘Sizin uğursuzluğunuz sizinle beraberdir. Size nasihat ediliyorsa, bu uğursuzluk mudur? Bilakis, siz aşırı giden bir milletsiniz!’”
[Yâsîn: 36/13-19]

Bu âyetlerin tefsirinde Seyyid Kutup rahimehullâh şöyle demiştir: “Kur’ân şehrin sakinlerinin kimler olduğunu ve o şehrin nasıl bir yer olduğunu belirtmiyor. Bu konudaki rivayetler birbiri ile aynı değildir. Kur’ân’ın o şehri açıklamayı, şehrin adını ve yerini belirtmeyi, bunun vereceği derse ve mesajı bir güç katmayacağına delildir. Bundan dolayı şehrin adı ve yeri belirtilmemiş, doğrudan ibretin özüne ve esasına geçilmiştir. Yüce Allâh bu şehre iki elçi gönderir. Tıpkı Hz. Musa ve kardeşi Hz. Harun’u -selâm üzerlerine olsun- Fira-

vun ve onun burjuvasına gönderdiği gibi, bu şehir halkı gelen elçileri yalanlarlar. Bunun üzerine yüce Allâh, bu iki elçiyi bir üçüncüsünü göndererek takviye eder. O da kendisinin ve o iki elçinin yüce Allâh'ın katından gelen elçiler olduklarını vurgular.” [Seyyid Kutup, Fî Zılal, VII]

Allâh'ü Teâlâ Yâsîn Sûresinde şehir halkının kıssasından haber vermektedir. Kıssada hakla bâtil, îmânla küfür ve rüşdle sapkınlık arasında tarih boyunca süren şiddetli mücadelenin bir benzeri yaşanmaktadır. Rasûller şehir halkını Allâh'a ve âhîret gününe îmân etmeye, yalnızca Rabbimize kulluk etmeye ve tevhîdî bir hayata çağırdılar. Şehir halkı onları yalanlayıp, onların getirdikleri ilâhî mesaja karşı düşmanca bir tutum

sergilediler. Elçiler sebebiyle uğursuzluk ve felaketlere uğradıklarını iddia ettiler. Şehir halkının davet karşısındaki tehditkâr tutumlarına karşılık, elçiler tevhîd gerçeğini kesin delillerle ve akıcı bir nebevî üslupla beyan ettiler.

Şehrin Bir Ucundan Gelen Adam

“Kentin en uzak yerinden bir adam koşarak geldi: ‘Ey kavmim, elçilere uyun!’ dedi” [Yâsîn: 36/20]

Peygamberlerden yüz çevirip, yalanlamakta ve onları korkutup tehdit etmekte olan zalim şehir halkını hakka davet etmek için, şehrin uzak/üçra köşesindeki mümin adam koşarak gelmiştir.

Koşuşturmasıyla onları zulümden alıkoymak, Rasûllere karşı düşmanlık yaparak büyük günah işlemelerine engel olmak istemiştir. Tevhîd şuurunu ve davet bilinci, onu şehrin bir ucundan ta öbür ucuna getirmiştir. Rasûlleri desteklemesiyle onlara îmân ettiğini; uzaklardan koşarak gelmesiyle de kavminin îmân etmesi için çabaladığını göstermektedir.

Mümin adam davetine; “Ey kavmim!” diye başlamakta, kavmi kendine izafe etmektedir. Herhangi bir konuşmanın başındaki böyle bir hitap, sıcak bir diyalogu, saygı ve sevgiyi ifade etmektedir. Davetçinin de başarılı olması için davet ettiği kişilere karşı müşfik olmalı ve onların sevgisini kazanmalıdır.

İnsanlar baskı, sertlik ve zorba bir çağrıya kulak vermezler. Nitekim Yüce Allâh, Musa aleyhisselâm’a, kardeşiyle beraber Firavun’a gitmelerini ve ona yumuşak söz söylemelerini emretmektedir:

“Firavuna gidin. Çünkü o azmıştır. Ona yumuşak söz söyleyin. Belki öğüt alır, yahut korkar.” [Taha: 20/43-44]

Benzer bir tavır, Lokman aleyhisselâm’ın oğluna yaptığı şu nasihatte görülmektedir: **“Yavrucucum! Allâh’a ortak koşma! Şüphesiz şirk, büyük bir zulümdür”** [Lokman: 31/13]

Lokman aleyhisselâm bu hitabıyla; İslâm’ın esaslarını anlatırken sert bir tavır takınmadığını ve baskıcı bir metot uygulamadığını bilakis müşfik davranışını ortaya koymaktadır.

Binaenaleyh yumuşak sözlerle tebliğde bulunmak, davetin önemli esaslarından sayılmaktadır.

Davet İçin Ücret Beklememek

“Sizden bir ücret istemeyenlere uyun, onlar doğru yoldadırlar.” [Yâsîn: 36/21]

Hak yolda olmanın ölçüsü; ecirini ve ücretini Allâh’u Teâlâ’dan bekleyip, kimseden bir karşılık beklememektir. Mümin adamın da elçilerin davetine dair, halkına getirdiği en önemli hüccet; elçilerin maddi bir menfaat beklemeleridir. Bu hususta Peygamberlerin davetleriyle kimseden ücret istememeleri; Kur’ân-ı Kerîm’de toplam on yedi yerde zikredilmektedir. Bilhassa Peygamberlerin davetlerinin anlatıldığı Şu’arâ Sûresinde, önemine binaen beş defa bu hakikat aynı lafızlarla zikredilmiştir: **“Sizden (davetim karşılığında) bir ücret istemiyorum. Benim ücretim alemlerin Rabbine aittir.”** [Şu’arâ: 26/109,127,145,164,180]

“Davet için ücret beklemeyen kimseler, uyulmaya layıktır” ilkesi, davetçiler için önemli bir kıstastır. Muhatap alınan kimselerin davete icabeti ve iltifatı da bu ilkeye göre şekillenmektedir. Öte yandan bir ücret/menfaat karşılığında yapılan davetin, bu ücreti/menfaati sağlayan kimselerin müdahalesiyle, amacından sapma ihtimali oldukça yüksektir. Ayrıca Nebimiz aleyhisselâm’ın sadakanın kendisine ve ehline verilemeyeceğini belirtmesinin bir hikmeti, Rasûlün insanlardan bir beklenti içinde olmadığını öğütlemek içindir. Günümüz davetçileri de bu konuda son derece hassas davranıp, Rasûllerin davetini örnek alarak, eciri yalnız Rabbimizden beklemelidirler.

Neden Allâh’u Teâlâ’ya İbâdet Etmeliyiz?

“Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibâdet etmeyecekmişim!

Hâlbuki, hepiniz O’na döndürüleceksiniz. O’ndan başka ilâhlar mı edineyim? O çok esirgeyici Allâh, eğer bana bir zarar dilerse, onların (putların) şefâati bana hiçbir fayda vermez; beni kurtaramazlar. İşte o zaman ben apaçık bir sapıklığın içinde olmuş olurum. Şüphesiz ben, Rabbinize inandım; beni dinleyin! (Ona) ‘Cennete gir!’ denildi. Dedi ki: **‘Keşke kavmim Rabbimin beni başışlayıp ikram olunanlardan kıldığını bilseydi!’** [Yâsîn: 36/22-27]

Rabbimizin kuluna bahşettiği selim fitrat; kendini yaratana bağlanmaya, O’nu sevmeye ve O’na yönelmeye ihtiyaç duyar. Mümin adam bu gerçeği kendini zorlamadan, dilini dolamadan, karmaşık ve süslü ifadeler kullanmaksızın açık ve yalın bir ifade ile dile getirmektedir. Böylece îmânın içinde güven

ve gönül huzuru taşıyan sözünü söylemiş ve onları da buna şahit tutmuştur. Ve Allâh’u Teâlâ’ya neden ibâdet edilmesi gerektiği ile ilgili üç önemli delil zikretmektedir:

1. Rabbimiz bizi yaratmış ve hayat nimeti bahşetmiştir. Allâh’u Teâlâ’ya bunun şükrünü eda etmek için ibâdet etmeliyiz.

2. Geçici dünya hayatında, imtihan için muhayyer bırakılsak da dönüşümüz Allâh’u Teâlâ’yadır. O’na döndükten sonra da bizi hesaba çekecektir. Dolayısıyla öldükten sonra huzuruna çıkacağımız Allâh’u Teâlâ’ya ibâdet etmeliyiz ki mükâfatına nail olup azabından korunalım.

3. Yalnız Rabbimize ibâdet etmezsek, sahte ilâhlara ibâdet etmiş oluruz. Oysa Allâh’u Teâlâ dışında hak ilâh bulunmamaktadır.

Allâh’u Teâlâ dışındakiler ne fayda ne de zarar verebilirler.

Mümin adamın etkileyici davet üslubu çok dikkat çekicidir. Kavminin içine düştüğü sapıklığı ifade ederken; kendini misal göstererek, onlara hidayete çağıran mesajlar iletmektedir: “Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibâdet etmeyecekmişim!” Aynı mana ifade edildiği halde bu cümle “Size ne oluyor da sizi yaratana ibâdet etmiyorsunuz” cümlesinden daha tesirlidir. Çünkü insanların ekserisi eleştirilmekten ve kınanmaktan hoşlanmazlar. İnsanların kendi nefisleri ile ilgili kınayıcı sözleri ise, karşısındakinin daha çok düşünmesine ve ibret almasına vesile olur. Hülâsa öğüt ve nasihatlerdeki en etkileyici üslup; öğüt verenin muhatabı üzerinden değil de kendi nefsi üzerinden anlatmasıdır.

Kıssanın sonunda mümin adam, kavmi tarafından öldürülmüştür. Kendisini katledenlere karşı hiçbir kin ve intikam alma hissi duymamış; bilakis onların hayrını ve iyiliğini isteyerek, îmân etmelerini arzu etmiştir. Akidesinden dolayı öldürülerek şehadete ulaşan mümin adam; Allâh’u Teâlâ’nın rızasını kazanmış, “Cennete gir!” müjdesine mazhar olmuştur. Ne mutlu davetiyle ebedi saadet yurdunu kazananlara...

Dersler ve Hikmetler

1. Kıssadaki davet müjdeleme ve uyarma esasına dayanmaktadır. Mümin adamın söylediği sözlerin muhatabı, muhataplarını müjdeleme ve uyarıp korkutmaktır. Peygamberlerin daveti de bu iki önemli esas üzerinde temellendirilmiştir. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

“Biz seni ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.” [Furkan: 25/56]

2. Mümin adam, kavmine örnek olmak ve öncü olmak için, gelen elçilere îmân ettiğini haykırıp ilan etmiştir. Kavminin tehditlerine karşı cesurca hareket etmiş, insanların itirazlarına aldırmazca cevap vermeden Rasûllerin davetine koşarak icabet ederek, kulluk görevini yerine getirmiştir. Yaratılış gayemiz olan tev-hîdi, eğip bükmeden halkına anlatmıştır. Îmânın temel esaslarını açıklayıp, eşi ve ortağı olmayan bir ilâha kulluğun gerekliliğini vurgulamıştır.

3. Halkının yalanlamasına aldırmadan, Rasûllere îmân eden mümin adam; toplumdaki tepki görmesine ve hatta öldürülme tehlikesine rağmen halkına kin duymayarak ve intikam peşinde koşmayarak hak yola davette yüksek ahlâk örneği göstermektedir. Mümin adam davetiyle; yumuşak olmayı, fedakârlık yapmayı, şahsî menfaat içinde olmamayı, ilmi amele dönüştürmeyi ve ölümü dahi göze alarak kişinin itikadına sahip çıkması gerektiğini öğretmiştir.

4. Rasûlleri yalanlayan Ashâb-ı Karye, günümüz deistlerinin fikir babalarındandır. Deizm düşüncesine göre Allâh’u Teâlâ kâinatı, Cenneti ve Cehennemi yaratmış ancak Rasûl göndermemiştir. Şehir halkının inançları âyet-i kerîmelerde zikredildiği kadarıyla deistlerin düşüncesine paralellik göstermektedir. Çünkü onlar da Allâh’u Teâlâ’nın varlığına inanmaktadırlar. Ancak vahyi inkâr etmektedirler.

5. Mümin adam hemşehrilerine “Ey Kavmim!” diye hitap ederek; içten, sıcak bir yaklaşım sergilemiş ve irşadda etkileyici bir usul uygulamıştır. Kendi

nefsi için istediğini onlar için de arzu ettiğini göstermiştir.

Samimi duygularla onlara tebliğ etmiş. Muhataplarına öfkelenmeden, onlar için iyi temennilerde bulunmuş ve nazik bir üslupla uymayı hedeflemiştir. Hoşgörülü bir tavırla, onların duygularını harekete geçirmeden, akıllarına ve mantıklarına hitap etmiştir.

6. Kıssada geçtiği üzere Rasûllerin daveti, şehrin uzak köşesine ulaşmıştı. Davetçiler, davetlerini sadece belirli bir bölgeyle sınırlı tutmayarak, şehrin en uzak köşelerine dâhi ulaştırmayı amaçlamalıdır. Bu doğrultuda davetçiler, uzakları yakın görüp, her türlü meşru yöntemi deneyerek gerek kitabî gerek şifahî daveti hakkıyla icra etmelidirler.

7. Kıssada öğretilen bir başka hakikat ise, davete bazen yakınlarımız ilgisiz kalabilir, üstüne bize menfî bir tavır

gösterebilirler. Merkezimizde olan en yakın bildiklerimiz daveti reddedebilirler.

Ancak bu bizim şevkimizi kırmamalı, bilakis daveti daha fazla sahiplenmeliyiz. Umulur ki bununla uzaktan davetimize icabet edecek kimseler olsun.

8. Mümin adam kavmini ilk olarak, Rasûllere uymaya davet etmişti. Yaşadığımız bu çağda da anlatmaktan aciz olan veya davet fihhına haiz olmayan muvahhîdler; daveti bilen, inceliklerine vakıf olan kimseleri dinlemelerini insanlara nasihat edebilirler.

Herkes davetçi olamayabilir ancak hakkıyla daveti icra edenlere insanları çağırabilir.

9. Hakkın tespitinde ölçü onu savunanların çokluğu değildir. Ölçü; kim savunursa savunsun, savunulan şeyin

hakka uygunluğudur. Lakin sayısal çokluğun insanlar üzerinde etkili olduğu, özellikle geniş kitleler üzerinde etkisi bir gerçektir.

Bu hususta Allâh'ü Teâlâ yalanlanan iki elçiye destek olarak üçüncü bir elçi göndermiştir.

10. İnsanlar, düşmanlıkta; tanımadıkları, güçlerini tam olarak ölçemedikleri yabancılara karşı daha temkinli davranırlarken, bildikleri ve tanıdıkları insanlara karşı daha cesur ve atılgan davranmaktadırlar. Şehir halkının mümin adama tepkisini de bu şekilde anlamak mümkündür.

Sonuç

Kıssada kentin uzak yerinden koşarak gelen adamın yaptığı konuşma; en güzel vaaz ve nasihat örneği olup, davetçiler için emsal oluşturmaktadır. Rasûlleri yalanlayanlar ise; gaflet ve îmânsızlık içinde bocalayan, ilâhî hakikatlere direnen inatçı kâfir insan portresini çizmektedir.

Davetine davasına sahip çıkan, gayret edip koşan kimseler, Yâsîn Sûresiyle asırlardır okunan Cennetle mükâfatlandırılan mümin adamın izinden gitmiştir. Bu bağlamda her muvahhîdin; kıyam edip hayırlarda yarışması, davet için koşuşturma içinde olması gerekmektedir.

Duâmız

Ya Rabbi! Bize, hikmetle ve güzel öğütle davet etmeyi nasip eyle. Allâh'ım! Dinin için koşturan ve daveti kendine hayat yapmış kullarına arasına bizleri de kat. Allâhumme âmin. Selâm ve duâ ile...

KALEMİN SESİ

İLMİN İKİ CİHETİ

İbrahim Yahya

El Hâdî olan Allâh Subhânehu ve Teâlâ'nın ismi ile...

Hamd, karanlıklar içerisinde çaresizce yolunu kaybetmişken, vahyin aydınlığıyla insanlara yollarını gösteren Allâh Subhânehu ve Teâlâ'yadır. Salât ve selâm ise bu karanlıklar içerisinde kandiller misali insanları, vahyin nuruna yönlendiren tüm Peygamberlerin üzerine olsun.

Dergimizin kıymetli okuyucuları! Bu sayımızda sizlerle "DÂVET" başlığı altında yeniden buluşuyoruz. Bu günleri bizlere nasip eden Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hamd olsun. Bu sayımızda sizlerle dâvet kavramını iki başlık altında inceleyeceğiz. Gayret bizden yardım ve başarı ise Allâh'tandır.

Dâvetin Önemi:

Allâh Subhânehu ve Teâlâ insanları ve cinleri kendisine ibâdet (kulluk) etsinler diye yarattı. Kendisine yapılacak olan kulluk görevinin ne olduğunu ve

nasil yapılacağını, insanlar arasından seçmiş olduğu Peygamberler vasıtasıyla bildirdi. İnsanlığa irşad için gönderilen bu Peygamberler, gönderildikleri kavim ve milletleri Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya îmân'a ve yalnızca O'na ibâdet etmeye çağırdılar. Konuyla ilgili birkaç âyet zikredecek olursak şu şekilde sıralayabiliriz:

"Andolsun ki Nûh'u elçi olarak kavmine gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allâh'a kulluk edin; sizin O'ndan başka ilâhınız yoktur. Doğrusu ben, üzerinize gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum." [A'raf: 7/59]

"Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u gönderdik. Dedi ki: Ey kavmim! Allâh'a kulluk edin; O'ndan başka ilâhınız yoktur, siz sadece uydurmaktasınız." [Hûd: 11/50]

"Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i (gönderdik). Onlara, Ey kavmim!" dedi, "Allâh'a kulluk edin; sizin O'ndan başka ilâhınız yoktur." [A'raf: 7/73]

Her ümmete olduğu gibi son ümmet olan bizlere de Peygamberlerin so-nuncusu olan Muhammed sallallâhu aleyhi ve sellem dâvetci olarak gön-de-rilmiştir. O'nun risaletinin delilleri ise Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle geçmektedir. **“... Rabbine dâvet et. Sakın müşrikler-den olma!”** [Kasas: 28/87] **“Ey (örtüsüne) bürünüp sarınan (Rasûlüm)! Kalk ve insanları uyar.”** [Müddessir: 74/1-2] Bu ve benzeri âyetler Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in dâvetle görevlendi-rildiğini göstermektedir.

Bilindiği üzere tüm Rasûllerin (şe-riâtları farklı olsa dahi) dinleri tektir. O da İslâm dinidir. Bu din ise ilk insan Âdem aleyhisselâm'den itibaren bütün Peygamberlere ve onlara tâbi olan Müslümanlara, İslâm dinini yaşamayı ve insanları bu dine dâvet etmeyi bir görev olarak bildirmiştir. Şunu da çok iyi idrak etmeliyiz ki; böyle bir görev-le Allâh Subhânehu ve Teâlâ, insanları Peygamberlere ortak kılmakla şeref-lendirmiştir. Bu husus ise Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle zikredilmektedir:

“İçinizden hayra çağıran, iyiliği emre-dip kötülüğü meneden bir topluluk bu-lunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.” [Âl-i İmrân: 3/104]

İnsanlara yapılacak olan bu dâvet çalışması, hiç şüphesiz ki amellerin ve sözlerin en güzelidir. Bu şerefli görev, Müslümanları diğer milletlerden daha hayırlı kılan bir vasıftır. Çünkü İslâm dini, Müslümanın sadece kendi Müslümanlı-ğıyla yetinmesini yeterli görmemiş, ya-şadığı bu dine diğer insanları da dâvet etmekle mükellef kılmıştır. Şüphesiz ki Allâh Subhânehu ve Teâlâ yeryüzünde zulmün ve fesadın hüküm sürmesini

değil, iyilik ve hayrın egemen olmasını ister. Bu isteğinin ise O'nun çağrısına icabet etmiş kutlu müminlerin eliyle gerçekleşmesini murad etmiştir. İşte bu yüzden yapılacak olan bütün dâvet çalışmaları, Allâh Subhânehu ve Teâlâ katında son derece kıymetlidir. Kendilerine bahşedilen bu yüce görevin şuûruna varmış olan Müslümanlar bu uğurda büyük gayret ve çaba sarf etmişlerdir. Bu sayede Mekke topraklarında filizlenen İslâm dâveti, kısa sürede hudut tanımaz bir çağrı haline gelmiştir.

Tarihin birçok zamanlarında olduğu gibi günümüzde de bâtil inançlar yeryüzüne yayılmakta, Hakk'ın hakimiyetinin sağlanması konusunda Müslümanların gözünü korkutmaya devam etmektedir. Bu durum bazı Müslümanların; "bâtil yeryüzüne yayılmıştır, artık Allâh'a dâvet fayda vermez. Müslümana düşen, başkalarını bırakıp önce kendi nefisini korumasıdır." gibi mesnetsiz bir şüpheye düşmelerine sebep olmuştur. Halbuki Müslümanın en önemli vazifelerinden biri şüphesiz Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya dâvettir.

İnsanların yapılan dâvete icabet edip etmemeleri ihtimali bu durumu değiştirmez. Çünkü hidâyet Allâh'tandır. **"...Allâh'ın saptırdığı kimseyi doğru yola iletecek yoktur."** [Râd: 13/33] Allâh Subhânehu ve Teâlâ, bazı şüpheler sebebiyle dâvet çalışmasını terk eden geçmiş milletlerin acı akıbetlerini şu şekilde bildirmektedir:

"İçlerinden bir topluluk, "Allâh'ın helâk edeceği veya şiddetli bir azapla cezalandıracağı kimselere ne diye öğüt veriyorsunuz sanki!" deyince onlar,

“Rabbimiz katında bir mazeretimiz olsun diye; bir de sakınıp çekinirler ümi-diyle” şeklinde cevap verdiler.” [A’raf: 7/164]

“İşte böylece onlar kendilerine yapılan uyarıları göz ardı edince biz de kötülüğü önlemeye çalışanları kurtardık, haksızlığa sapanları da yapmakta oldukları kötülüklerden ötürü dehşetli bir azap ile cezalandırdık.” [A’raf: 7/165]

Allâh Subhânehu ve Teâlâ bu âyetle üç guruba ayrılan bir şehrin ahalisini bizlere haber vermektedir. Gruplardan birincisi cumartesi yasağını çiğneyerek balık avlamış ve günaha düşmüş kimse-lerdir. İkinci grup günah işleyenlere na-sihat ederek onları günahahtan nehyedip vazgeçirmeye çalışan kimselerdir.

Üçüncü gruptaki kimseler ise sükût ederek hiçbir şeye karışmayıp onların yaptıkları bu kötülüğe engel olmamış-lardır.

Bu da yetmezmiş gibi engel olmaya çalışanlara da: “Allâh’ın helâk edeceği veya şiddetli bir azapla cezalandıracağı kimselere ne diye öğüt veriyorsunuz sanki!” demişlerdir. Nehyedenler de: “Rabbimiz katında bir mazeretimiz olsun” demek sûretiyle onlara gerekli cevabı vermişlerdi. Yani iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak hususunda Rabbimize karşı mazeret beyan edelim diye onların kötülük yapmalarına mânî olmaya çalışıyoruz. Biz dâvetimizi yaparsak belki bu inkârcı gurup, içinde buldukları durumdan vazgeçip tevbe ederler, Allâh Subhânehu ve Teâlâ da tevbelerini kabul ederek onlara dâvetimizi benimsetmek sûretiyle merhamet eder.

Görüldüğü üzere, bâtil bir yaşantının içine hapsolmuş insanları Allâh’a ve O’nun ilâhî düzenine dâvet etmenin temelinde, insanların kurtuluşunu arzu etme düşüncesi yatmaktadır.

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem ashâbıyla birlikte her türlü sıkıntıya katlanarak yirmi üç yıl boyunca yapmış olduğu dâvetin temelinde de yine aynı düşünce vardı. Şu hadis, insanlığa doğru yolu gösterme hususunda Müslümanları teşvik etmektedir: **“Başkalarını doğruluğa çağıran kimseye, bu çağrıya uyanların sevabı kadar sevap verilir; bununla beraber onların sevabından da hiçbir şey eksilmez. Sapıklığa çağıran kimseye de ona uyanların günahı kadar günah verilir; bununla beraber ona uyanların günahlarından hiçbir şey eksilmez.”** [Müslim]

Âyetler ve hadisler gösteriyor ki, insanlara doğruyu göstermek, hakkı tavsiye etmek, Müslümanlar için bir görevdir. Bu görevi yerine getirenler sevapla müjdelendikleri gibi, yerine getirmeyenler de azapla korkutulmaktadır. Başta Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem olmak üzere onun yolundan giden birçok Müslüman, İslâm'ın ken-

dilerine bahşettiği bu yüce görevi benimsemişler, her türlü fedakârlıklara katlanarak, insanlığın kurtuluşu için İslâm'ı dünyanın dört bir yanına taşımışlardır. Günümüz Müslümanlarına düşen, İslâm'a dâveti görevlerin en şerefli bilip, bu uğurda gerekli azim ve fedakârlığı göstermektir. Çünkü insanlığın kurtuluşu buna bağlıdır.

Dâvetin Şekli:

Bir fikrin, bir inancın, bir düşünce sisteminin başkalarına kabul ettirilebilmesinde, o fikri savunanın ve ona dâvet eden kimselerin; durumu, anlatış üslûbu, muhatabı tanıma şekli ve takip edilen yöntemin büyük etkisi vardır. Aynı düşünceyi farklı kimseler anlattınca neticenin de farklı olması gayet tabiidir. Tüm bunlar göz önüne alındığında İslâm'a dâvet gibi mukaddes bir görevin, rastgele değil de belirli bir plan, proje, usul gözetilerek yapılması gerekmektedir.

Allâh Subhânehu ve Teâlâ konuyla ilgili olarak mukaddes kitabında şöyle buyurmaktadır; **“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle dâvet et; onlarla en güzel yöntemle tartış. Kuşkusuz senin Rabbin, yolundan sapanların kim olduğunu en iyi bilendir; O, doğru yolda bulunanları da çok iyi bilir.”** [Nahl: 16/125]

“İçlerinden zulmedenler dışında kitap ehline karşı ancak en güzel şekilde mücadele edin ve deyin ki: “Bize indirilene de size indirilene de îmân ettik. Bizim ilâhımız da sizin ilâhınız da birdir ve biz O’na teslim olanlarız.” [Ankebût: 29/46]

“De ki: “Benim yolum budur. Ben ve bana tabi olanlar, (körü körüne değil) bilerek ve görerek Allâh’a dâvet ediyorsunuz. Allâh’a hiçbir kusur ve acizlik isnad etmiyorum. Çünkü ben, O’na eş koşanlardan değilim.” [Yûsuf: 12/108]

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem’e ve onun yolundan giden İslâm dâvetçilerine yol gösterme bakımından sadece bu âyetlerle yetinilmemiş, daha önceki Peygamberlerin; inanmayanlara karşı yaptıkları dâvet çalışması ve bu esnada yaşadıkları sıkıntılarda kıssalar halinde anlatılmıştır. Şu âyet bu gerçeği açıkça beyan etmektedir;

“Peygamberlerin haberlerinden, senin kalbini kuvvetlendireceğimiz bilgilerin her birini sana anlatıyoruz. Bunlarda gerçeğin bilgisi, mü’minlere de bir öğüt ve bir uyarı ulaşıyor.” [Hûd: 11/120]

Bu âyet-i kerîme ile: “Geçmiş Peygamberlerin, ümmetleriyle ilgili haberler ve aralarında gerçekleşen her türlü tartışma, mücâdele ve husumetler, onların maruz kaldıkları eziyet ve iftira-

lara işaret edilmiş ve böylece Allâh’ın inanmış bir toplumu nasıl zafere ulaştırdığı ve düşmanları olan kâfirleri de nasıl yarımsız bıraktığı haber verilmiştir. Kur’ân’da anlatılan kıssaların hepsi, Peygamber ve ümmetinin kalbini takviye etmesi ve daha önceki Peygamberlerden örnek almaları için zikredilmiştir.” [İbn Kesir]

Kur’ân-ı Kerîm ahlakıyla ahlaklanan Allâh Rasûlu sallallâhu aleyhi ve sellem, insanları İslâm’a dâvet etme hususunda; yaşayışı, davranışları ve sözleriyle en uygun metodu kullanmış, dâvet için teşvik ettiği ashâbına ve ümmetine de bu konuda en güzel şekilde örnek olmuştur. O’nun sallallâhu aleyhi ve sellem dâvet konusunda ki tavsiyelerinden bazıları şöyledir; **“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.”** [Buhari] **“İnsanlarla (konuşurken) aklî derecelerine göre hitap ediniz.”** [Ebû Dâvûd]

O halde tüm bunların ışığında diyebiliriz ki; nasıl ki bu din Allâh Subhânehu ve Teâlâ’nın dini ise bu dine yapılacak olan dâvet çalışmasındaki metot da O’nun bize bildirdiği (Peygamberi vasıtasıyla öğrettiği) şekilde olmalıdır. Çünkü biz Muvahhîd Müslümanlar her şeyi Allâh için yaparız ve yaptığımız her işle O’nun rızasını isteriz. Ve yine bizler biliriz ki yapılan işin Allâh Subhânehu ve Teâlâ katında geçerli olması şu üç şarta bağlıdır; kaynağını Kur’ân ve Sünnetten alan sarsılmaz bir îmân’a, Allâh’ı görüyormuşçasına içten gelen samimi bir İhlâs’a ve de Peygamberden görmüşçasına ne az ne de çok birebir O’nun yaptıklarına benzeyen İttibâ’ya.

Selam ve duâ ile...

GÖNÜLDEN GELENLER

YAZIK SANA EY İNSÂN

Urve Tahir

En güzel isimlerin sahibinin yüce ismiyle...

Yazık sana ey insân!

Sen ki, çamurdan yaratılan varlık... Yoktun, O var etti seni.

Sen ki, varlık amacı O'na kulluk olan kul...

Sen ki, ölüp O'na dönecek ve hesâb verecek olan mükellef...

Sen ki, dünyaya aldandığında, ahirette malı ve evlatları fayda vermeyecek olan ziyankâr...

Ne gelmen elinde ne de gitmen...

Öyleyse bu tafran kime ey insân?

Kime karşı büyüklenmektesin ki sen?

Neyin var ki, neyine güvenip Rabbine karşı kibirlenmektesin? Ne bu dünya senin ne de ahiret... Sen ancak ölümlü bir fakirsin, bu halinle neyin peşinde-sin?

Yazık sana ey insân! Rabbine karşı seni aldatan nedir? Nedendir, ilâhî buyruklara karşı şeytânca bu tavrın?

Neden teslim olmuyorsun seni Yaratana? Neden "işittik ve isyan ettik!" diyorsun O'na?

Neden O hak kitâbını göndermişken, kitâbın karşısına bâtil kitâbınla çıkıyorsun?

Neden inandığını iddia ettiğin kitâbı raf kitâbı yapıyorsun?

Neden kitâbın hükümlerine itaat etmeyip, isyan ediyorsun?

Neden hükümlerinin yerine yeni hükümler getiriyorsun ey insân?

Söyle neden?

Kime özeniyorsun sen? Atan Âdem aleyhisselâm'ın ve zürriyetinin düşmanı şeytâna mı?

Yoksa sen de onun ardında insân şeytânı mı olmayı çalışıyorsun?

Sen de Allâh'ın kullarına her yönden saldırıp, ekini ve nesli ifsat etmeye mi çalışıyorsun ey insân? Gayen nedir senin? Sen kulluğunu kime yapıyorsun?

“Ey Âdemoğulları! Size “şeytâna tapmayın o sizin için apaçık bir düşmandır. Bana kulluk edin, dosdoğru yol budur” dememiş miydim?” [Yâsîn :36/60-61] buyuran Rabbinin sözünü ne kadar yerine getiriyorsun? Yoksa sen de bir ins şeytânı olarak Allâh'ın kullarını kendine mi taptırıyorsun? Acep sen ne yaptığını idrak ediyor musun ey insân?

Nefsini mi ilâh edindin? Yoksa ilâhlığa başka nefisleri mi seçtin? Sonra bir de utanmadan dilinle; “Allâh'tan başka ilâh yoktur” dedin. “Rabbim Allâh'tır” deyip, sonra da kendine başka rabler mi edindin? Acep sen ne yaptığını hiç tefekkür ettin mi ey insân?

Haramı helal, helali haram yapanları dinledin. Allâh'ın yasaklarını serbest, serbestlerini yasak edenleri kendine önder edindin. Bu halinle sen ne yaptığını fark ettin mi ey insân? Haddine miydi senin hükümler çıkarmak?

Yoksa El-Hâkim olan yüce Zâtı mı beğenmedin?

‘İçki serbest!’

‘Kumar serbest!’

‘Zina serbest!’

... dedin... dedin... dedin...

Acep sen bu serbestiyeti hangi dînden getirdin?

Yoksa nefsine hoş gelen yeni bir dîn mi edindin ey insân?

Allâh'ın rasulü, putları kırmışken, sen kendine yeni putlar yaptın. Bununla da kalmadı, putperestliği her yanda anlattın, bir de sıkılmadan put kıran Nebîye îmân ettiğini etrafa yaydın.

Îmân ettiğin Nebî'nin dînine ihanet etmeyi görev bildin, bir de utanmadan onu sevdiğinden bahsettin. Sen bu halinle kimi kandırma peşindesin, nankör ey insân?

Elbet hesâb günü gelecek, mülkün sahibi hesabını görecek. Sen, O'nu unuttun. Mülkü sahiplenmeye çalıştın. Bununla da kalmadı aciz aklından nizamlar kurup, hesâb görmeye bile kalktın.

Yanıldın, yanılttın ey insân!

‘Materyalizm’ dedin, yanılıp, yanılttın.

‘Kapitalizm’ dedin, yanılıp, yanılttın.

‘Komünizm’ dedin, yanılıp, yanılttın.

‘Laisizm’ dedin, yanılıp, yanılttın.

‘Kemalizm’ dedin, yanılıp, yanılttın.

... dedin... dedin..... dedin...

Hep yanılıp, yanılttın ey insân!

İlâhî kitâba dönmedikçe, kendini Rabbine teslim etmedikçe yanılıp, yanıltmaların hiç bitmeyecek senin.

Yazık sana ey insân!

Rabbine teslim olma zamanın hâlâ gelmedi mi senin?

İSLÂMÎ HİKÂYELER

HAKKA HASRET

Ümmü Umara

Sabah güneşinin odama vurmasıyla gözlerimi açtım. Boş gözlerle tavana bakıyorken, kapının ziliyle ürperdim.

— “Kızım, Hasret uyandın mı?”

— “Evet anne.”

— “Kahvaltı hazır seni bekliyoruz.”

— “Tamam anneciğim.”

Yataktan kalkma vakti gelmişti. Odamın camına doğru yöneldim. Hava çok güzeldi. Dışarıda kuşların sesleri, rüzgârın esmesi ve ağaçların hafif hafif savrulmasıyla gelen ses, hep bana huzur veriyordu. Camımın önündeki çiçeklerin biraz daha büyümesi beni mutlu etmişti.

— “Hasret, hadi ama kızım!”

— “Ahhh! Yine daldım buralara. Tamam, tamam geliyorum.”

Hemen kahvaltıya indim. Herkes beni bekliyordu. Ailemiz böyle şeylere önem veriyordu.

Biz iki kardeşiz, abim ve ben, abim evli beraber yaşıyoruz. Koskocaman ev hepimize yetiyordu hatta artıyordu bile. Birde dünya tatlısı bir yeğenim var. Babamla abimin ticaret ile ilgili küçük bir şirketi var. Kendi çaplarında güzel gelirleri var. Ben ise on sekiz yaşındayım ve okulum yeni bitti. İstedğim yere atanamayınca bırakmak istedim. Çok bunalmıştım. Ailem her ne kadar bu kararına karşı çıkıp kızsada bu benim hayatımdı ve benim hayatımda benim tercihlerim olmalıydı. Hem son zamanlarda her şeyden ve herkesten uzaklaşma isteğim vardı. Tam masadan kalkmaya hazırlanmışken babamın sesiyle oturmaya devam ettim.

— “Nasılsın kızım?”

— “İyiyim babacığım. Sen nasılsın?”

— “Ben de iyiyim, sağ ol kızım. Bizimle gelmek ister misin?”

— “Hayır baba! Doğrusu şehrin kalabalığına girmek istemiyorum.”

— “Tamam sen bilirsin kızım.”

Birkaç kelim daha ettikten sonra; “Afiyet olsun” diyerek masadan kalktım ve oturma odasına geçtim. Televizyonu açtım ve sevdiğim diziyi izlemeye başladım. Öylece dalmışım. Saatin nasıl geçtiğini anlamamışım bile. Sonra sıkıldım ve dışarı çıkıp yürümek istedim.

— “Anne! Ben dışarı çıkıyorum.”

— “Tamam kızım geç kalmayasın.”

Bizim buraları çok seviyordum, şehirden uzak bir kasabada yaşıyorduk; az insan çok huzur derlerdi. Gerçekten de öyleydi. Buranın insanı çok samimi ve çok içtendi. Genelde sokakta kimse olmazdı herkes bahçesinde otururdu. Gözlerimi kapatıp kollarımı açıp yavaş yavaş ilerlemeye başladım. Hem güneşin sıcaklığını hissediyor hem de temiz havayı soluyordum. Birden birine çarpma ile kendime geldim. Gözlerimi açtığımda simsiyah biriyle karşılaştım, korkmadım desem yalan olurdu. Hafif gözleri görünen, simsiyah giyinen, ellerinde bile eldiven olan bir insandı. Herhalde kasabaya yeni taşınmıştı. Buralar da daha önceleri böyle birini gör-

memiştim. Zaten görsem de unutacak değildim. Çünkü ilk defa boydan boya siyah giyinen birini görüyordum.

Birden bana seslenmesi ile aklımda ki düşüncelerden sıyrıldım.

— “Kusura bakmayın. Çantamdan telefonumu ararken sizi fark edemedim.”

— “Asıl siz kusura bakmayın. Önüme bakmadan ilerliyordum.”

— “Selâmun aleykum. Benim adım Zehra.”

— “Aleykum selâm ben de Hasret.”

— “Tanıştığımıza memnun oldum.”

Soramadan geçemedim ve hemen aklımda ki o merak dilime yansıdı.

— “Buralarda yenisiniz herhalde?”

— “Evet, ama temelli değil, geçici buradayız.”

— “Anladım. Tekrardan kusura bakmayın. Hoşça kalın.”

— “Siz de kusura bakmayın. Allâh’a

emanet olun.”

Eve gelmişim. Yeğenimle oynamak beni mutlu ediyordu. Biraz oyalandıktan sonra yengem ile annemin yanına uğradım. Çaylarını yudumlarken güzel bir muhabbete dalmışlardı. Ben de aralarına katıldım.

Lakin konuşmayı pek sevmediğim için çayımı alıp telefonum ile ilgilenmeye başladım. O sırada telefonum çaldı. Özge arıyordu. Özge, kasabadaki en yakın arkadaşım. Özgenin ailesinin de burada yazlığı vardı ve yazın büyük bir bölümünü yazlıkta geçirirlerdi.

— “Alo!”

— “Efendim Özge.”

— “Nasılın Hasretciğim?”

— “İyiyim. Sen nasılın?”

— “Ben de iyiyim. Bakıyorum da bu aralar iyice uzaklaştın. Buluşalım da biraz hava alalım.”

— “Olur ama hafta içi biraz yoğunum. Hafta sonu sabah görüşürüz. Hem kahvaltı da yaparız.”

— “Gayet iyi olur. Oldu o zaman hafta sonu görüşürüz.”

Akşam yemeğinden sonra odama geçmişim. Başucumdaki kitabı alıp okumaya başladım. Birden bugün yaşadığım olay aklıma gelmişti. Neden? Neden öyle giyinmişti. Onu böyle giyinmeye kim zorlamıştı? Bir zorlama olmadan kendisi mi böyle giyinmiş olabilir miydi? Hayır, hayır niye öyle giyinmek istemişti ki? Eldiven bile takmıştı. Hem de bu yaz güneşinde. Biz yazın ortasında güneşin sıcaklığına dayanamazken o böyle giyinmişti. Bu nasıl olurdu? Biraz daha düşündükten sonra tekrar okuduğum kitaba yöneldim. Zaman geçtikçe gözlerimin ağırlaştığını hissettim ve sonrasında uyuyakalmışım. Günlerim yazlıkta böyle geçmekteydi. Ailem ve kitaplarım. Sonunda hafta sonu da gelmişti.

Ahh! Nasılda çalıyor! Bu telefonun alarm sesini de hiç sevmem. Elimi telefona atıp direk alarmdan kurtulmak istedim. Öyle de oldu. Gözüm direk odamın camının önünde ki kuşlara takıldı. Nasılda güzellerdi. Camımı hafiften açma isteği olmuştu ki açmadan

uçup gittiler. Telefonum çaldı. Arayan Özge idi. Doğru ya hafta sonu kahvaltı yapmak için dışarıya çıkacaktık. Nasıl da unutmuşum. Derken telefonu açtım.

— “Alo!”

— “Günaydın canım.”

— “Günaydın Özgeciğim.”

— “Hazır mısınız?”

— “Birazdan çıkacağım. Her zaman görüştüğümüz göl kenarına gideriz.”

— “Tamam canım. Kahvaltılık için her şeyi sepete koydum. Sen sadece gel.”

— “Tamam hemen çıkıyorum.”

Özge ile görüşeceğimiz yere doğru giderken, arkamdan birinin seslenmesiyle oraya doğru yöneldim. Bu Özge idi. Hemen elindekileri yere bırakıp bana sarıldı. Birbirimizi özlemiştik. Yanında getirdiği eşyaları yerden alıp göle doğru gitmeye başladık. Tam oraya yaklaşmışken birden gözüme yine o ilişti. Zehra’ydı bu. Yine simsiyah giyinmişti. Gerçekten beni çok şaşırtıyordu. Yanında bir adam vardı. Evli miydi acaba?

— “Ne oldu Hasret nereye bakıyorsun öyle dalgın dalgın?”

— “Şuradaki simsiyah giyinen bayanı görüyor musun?”

— “Evet, böyle birini kasabada ilk defa gördüm. Bizim aile böylelerini hiç sevmez, ben de sevmiyorum. O nedir öyle, hiçbir yerin görünmüyor, simsiyahsın, insan birazcık özgür olmalı, ne diye kendini öyle sıkmış ki?”

— “Bence öyle dememelisin Özge. Sonuçta bu onun tercihi. Bu giyinişi sevmiyor olabilirsin o da senin düşünce, senin bakış açın.”

Özge’ye verdiğim bu cevap, ne kadar belli etmemeye çalışsa da, hoşuna gitmemiş gibiydi. Ardından güzel bir yer bulup oturduk ve kahvaltı etmeye başladık.

— “Selâmun aleykum.”

Bu Zehra idi. Beni görmüş olmalıydı.

—“ Aleykum selâm.”

— “Nasılsın Hasret?”

— “Sağolasın iyiyim sen nasılsın?”

— “Elhamdulillah ben de iyiyim.”

Bir an Özge’nin bakışlarına takıldım. Bana baktı ve sanki “Beni nereden tanıyorsun?” der gibiydi.

— “Bu arkadaşım Özge, bizimle oturmak ister misin?”

— “Arkadaşınla tanıştığım memnun oldum. Dâvetin için teşekkür ederim. Ancak eşim beni bekliyor, gitmem gerek. Zaten genellikle buradayım. Bir dahakine oturup hasbihal ederiz. Allâh’a emanet olun.”

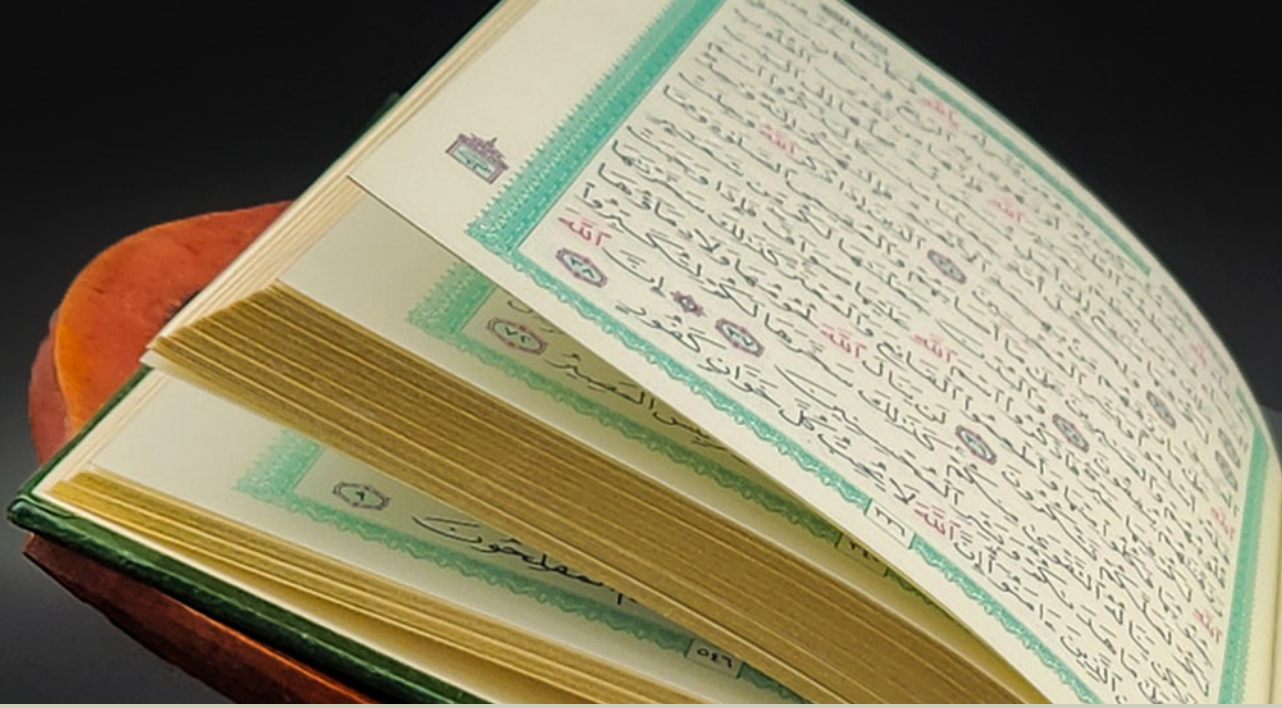
Kısa bir konuşmadan sonra arkasını dönüp gitti. Gayet sıcak davranmıştı.

Özge birden bana dönüp.

— “Onu nereden tanıyorsun?”

— “Tanımıyorum. Sadece ayak üstü ufak bir sohbetimiz olmuştu.”

Özge’yle çok güzel vakit geçirmiştik her ne kadar birazcık kızgın olsam da

seviyordum. Yavaş yavaş hazırlanmaya başladık. Tam Zehra'nın ve eşinin oturduğu çardağın yanından geçtik. Gözüm bir şeye takıldı. Gördüğüm bir kitaptı. Herhalde Zehra'ya aitti. Hemen oraya doğru yöneldim. Arkamdan Özge bağırarak:

— “Ne oldu hasret?”

— “Bir kitap buldum. Herhalde bu kitap Zehra'nın kitabı.”

— “Olabilir Hasret. İstersen yerine bırak unuttuğunu anladığında gelip alır.”

— “Olur mu öyle, ya geri dönmezse..? Bence alalım, tekrar karşılaştığımızda veririz.”

— “Tamam tamam, ver Zehracığına!”

— “Kıskandın mı sen?”

— “Ne alaka canım? Tanımadığım birini niye kıskanayım ki, çocuk muyum ben?”

— “Hmmm! Peki öyle olsun.”

İyice yorulmuştum. Bir an önce eve geçip dinlenmek istiyordum. Biraz

daha yol aldıktan sonra Özge ile yollarımız ayrılmıştı. Ben de eve vardım. İçeriye girdim. Babam daha gelmemişti. Annem ise akşam yemeği için hazırlık yapıyordu. Ben ise aç değildim. Evdekilere selâm verdikten sonra odama gittim. Yatağıma uzandım, gözüm Zehra'nın kitabına çarptı. “Tevhîdi Anlamak” tuhaf bir isim. Acaba açsam mı? Benim değil ama çokta merak ettim. Neyse biraz okuyayım, hem kitabı verdiğimde söylerim.

...

Tevhîd anlaşılmadan İslâm anlaşılabilir. Anlaşılmayan İslâm'da yaşanmaz. İslâm'ın yaşanması için mutlaka tevhîdin anlaşılması gerekir, bu kaçınılmaz bir zarûrettir. Tevhîdi anlamak, farzlar üstü bir farzdır. Zîrâ Âlemlerin Rabbinin bizlerden istediği “en büyük emir” ve “en büyük farz” tevhiiddir. Tevhîd, temeldir. Diğer bütün her şey, bu temel üzerine binâ olunur. Tevhîd olmadan ameller kişiye hiçbir fayda sağlamaz. Yapılan bütün ameller geçersiz olur ve boşa çıkar. Tağutu inkâr etmeden Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya îmân edilmez. Nasıl ki cahiliyye Mek-

ke'sindekiler tağutları reddetmeden îmân edemediyse, günümüz cahiliyesindekiler de tağutları reddetmeden Allâh'a îmân edemeyeceklerdir. Cahili sistemlerdeki tüm tağutlar reddedilmelidir ki, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hakkıyla îmân edilebilsin. Aksi halde tağutları reddetmeyen bir kişinin, Allâh Subhânehu ve Teâlâ'ya hakkıyla îmân etmesi söz konusu değildir. Tağutları reddetmeyenin îmân iddiası boş bir söylemdir. Bu boş söyleminin sahibi bu haliyle ebedi ateşten kurtulamayacaktır. Kul, tağutlardan uzaklaşmadan, onları reddetmeden, Müslüman olamaz ve de Müslüman kalmaz.”

...

Satırlar arasında dolaşırken, saatte epey geç olmuştu. Artık yavaştan gözlerim kapanıyordu kitaba kendimi kaptırmıştım, ilk defa böyle kelimeler duyuyordum. Oysaki benim ailem de Müslümandı ama kimse burada yazanlardan bana bahsetmemişti. Kitaptan anladığım tevhidi bilmemiz, tağutu da inkâr etmemiz gerekiyordu. Bunları yapmadığımız takdirde Müslüman olmayacağımızı söylüyordu kitap.

Düşüncelere dalmışken yine uyuyakalmışım. Gözlerimi açtığımda gün ayılmıştı. Merakla yine kitabı elime aldım ve okumaya devam ettim. Nasıl olur da bu yaşma kadar kendi Müslümanlığımdan habersizce yaşıyordum? Kitabı okudukça Allâh'a kulluk için yaratıldığımızı daha iyi anladım. Rabbimin bir kulu olarak, O'nun emrettiği şeyleri yapmakla ve yasakladıklarında da kaçınmakla yükümlüydüm. Ne kadarda uzaktım dinimden. Yine derinlere dalmışken annemin seslenmesiyle kendime geldim.

— “Hasret, dün geldiğinden beri hiçbir şey yemedin kalk kahvaltı yap! Ne oldu sana böyle odana kapandın.”

— “Tamam anne geliyorum.”

Kahvaltı yaptıktan sonra oturma odasına geçtim. Gözüm yıllardır rafta duran Kur'ân-ı Kerîm'e çarptı “Ailecek Müslümanız!” diyoruz ama uzun zamandır kimse o kitaba dokunmuyordu. Kalkıp abdest aldım Kur'ân-ı Kerîm'i elime alıp odama çıktım. O kadar uzun zaman olmuş ki ona dokunmayalı, sayfaları hep tozlanmıştı. Gözlerim doldu, epeydir hiç bu kadar derin duygulara

girmemiştim. Sanki içimde bir boşluk vardı da okudukça o boşluk doluyordu. Biliyorum, bu kitabı okuduktan sonra yine o boşluk tam dolmayacaktı. Bir an Zehra aklıma geldi sonuçta bu kitap onundu. O, bunların hepsini biliyordu.

Onunla tekrar karşılaşmak için kitabı alıp hemen evden çıktım. Belki gölün kenarında onu görürüm diye oraya gittim ama orada yoktu. Boş bulduğum bir yere oturup, elimdeki kitabı okumaya devam ettim. Bir sesle kendime geldim ki ezan okunuyordu. Ne kadar da huzur veriyordu bu ses. Bu yaşıma kadar da kaç kere ezanın okunduğuna denk geldim ama hiç bu kadar dikkatimi vermemiştim. Etrafıma baktım, kimseler yoktu, saatte geç olmaya başlamıştı ve eve gitmem gerekiyordu. Belki de yarın gelir diyerekten evin yolunu tutmaya başladım.

Tam bir hafta geçmişti. Her gün Zehra'yı görme umuduyla o gölün kenarına gittim. Şu an yine o gölün kenarındayım. Zehra hala gelmiyor. Yoksa artık gelmeyecek mi? Onu tekrar göremeyecek miyim? Bu kadar sorum cevapsız mı kalacak? Onunla konuşmam gerekiyordu. Bu hissettiklerimi beni anlayan birine anlatmam gerekiyordu. Zehra görmeliydim. Başka kimseyi tanımadım ki. Kitabı da bitirmiştım. Kur'ân-ı Kerîm'e de yönelmişim. Arapçasından pek okuyamasam da şimdilik mealini okuyordum. Kafamı kaldırıp gökyüzüne baktım, kendimi çok çaresiz hissettim. Bir an gözlerimden yaşlar akmaya başladı. Dilimden sadece şu cümleler döküldü; "Rabbim yardım et!" Yavaştan evin yolunu tutmaya başladım. Birden bir ses ile ürperdim.

— "Hasret!"

Bu Zehra'ydı kendimi tutamadım koşarak ona sarıldım. Gözlerimden yaşlar akmaya başladı. Zehra'ya bakıp sadece şunu diyebildim:

— "Ben, ben bu kitabı okudum. Senin kitabındı değil mi?"

— "Evet benimdi. Aslında kitabımı unutmadım sadece birilerinin okumasına vesile olmak için bilerek bıraktım. Senin alıp okuman ise beni ayrıca mutlu etti. Ne güzel bir tevafuk Rabbim sen dilediğine hidayet edersin. Ve bir kuluna benim vesileme hidayet ettiğin için sana hamdolsun."

Zehra ile boş bulduğumuz bir yerde oturduk. Aklımda olan tüm soruları sordum. Zehra'da güzelce hepsinin cevabını ayetler ve hadislerle verdi. Konuştuk, konuştuk...

— "İşte böyle Hasretciğim. Kafana takılan başka bir soru var mı?"

— "Rabbim razı olsun. Bütün sorularımın cevabını verdin. Artık "Lâ ilâhe illallâh" derken neyi kabul edip, neyi de reddettiğimi biliyorum."

O kadar çok vakit geçirmişiz ki saatin geç olduğunun farkına dahi varmamışım. Ardından güzel bir selâmlama ile evime geri döndüm. Yeniden uyanmış gibiydim. İçimde tarif edemediğim bir mutluluk vardı. Akşam kafamı yastığıma koyduğum da istemsizce düşüncelere dalıyordum. Şunu fark ettim ki adım "Hasret" anlamı ise "özlem duymak" ben bu yaşıma kadar HAKKA HASRET'mişim fakat yeni farkına vardım.

AHLÂK EĞİTİMİ

DÂVET ÂDÂBI

Ümmü Elif

Rahmân ve Rahîm olan Allâh'ın
Radiyla...

Hamd; Alemlerin Rabbi olan Allâh Azze ve Celle'ye, salât ve selam ilk İslâm dâvetçisi Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem'e ve tarih boyunca O'nun mübarek izinden giden tüm dâvetçilerin üzerine olsun.

Değerli Minhâc Dergisi okurları! Dergimiz bu ay 'dâvet' konusuyla yayında elhamdülillâh. Biz de dergimizin ana temasına binaen dâvete ilişkin edebleri kısaca derlemeye gayret edeceğiz inşallâh.

Dâvet kelimesi, sözlükte; seslenmek, nida etmek, ziyafete veya hoş giden şeylere başkalarını çağırarak, dava, duâ veya bedduâ etmek gibi manalara gelir.

İslâmî ıstılâhta ise; küfür ehlini tev-hîde çağırarak, bâtilı yıkıp yerine hakkı inşâ etmek, İslâm dînini yeryüzüne yaymak, Müslümanları dînin gereklerini yerine getirmeye ve yasaklarından

kaçınmaya dâvet etmek ve bu yolda hem sözlü hem fiili emek vermek anlamında kullanılmış bir kavramdır. Bu itibarla dâvetin muhatapları kafir ya da mü'min ayırt etmeksizin tüm insânlıktır.

Dâvet, nebîlerin insânlığa gönderiliş sebebi ve en büyük vazifeleri, kendilerinden sonra gelen tüm İslâm toplumlarına da vâcib kılınmış olan bir ameldir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Ey Rasûl! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O'nun elçilik vazifesini yapmamış olursun. Allâh seni insânlardan koruyacaktır. Şüphesiz Allâh, kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmeyecektir.” [Mâide: 5/67]

“Sizden; hayra çağırarak, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte onlardır.” [Ali imran: 3/104]

Küfrün bataklığında çarpınan insân-
lığın kurtuluşu ve hak üzere yeniden
dirilişi geçmişte olduğu gibi bugün de
ancak dâvet ile mümkündür. Keza Müs-
lümanların yanlışlarını ve eksikliklerini
düzeltip îmânda ve amelde kemâle
vâsıl olmaları da ancak hak dâvetçile-
rinin emri bil maruf nehyi anil münker
vazifesini terk etmemeleriyle gerçekle-
şebilir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle
buyurmaktadır:

**“Siz insânlar için çıkarılmış en hayırlı
ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülük-
ten men edersiniz.”** [Âl-i İmrân: 3/110]

Dâvet vazifesinin yerine getirilme-
mesi ise ümmet için acı sonuçlar doğurur.
Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem
şöyle buyurmuştur:

**“Nefsim elinde olan Allâh’a yemin
olsun ki; ya iyiliği emreder kötülük-
ten sakındırırınız ya da Allâh yakında
sizin üzerinize öyle bir bela gönderir,
sonra Allâh’a duâ edersiniz de duânız
kabul edilmez.”** [Tirmizî]

Dâvetçilerin uyması gereken edeb-
lere gelince; biz bu edebleri ihlâs, söz
ve amelde tutarlılık, dâvete hazırlık,
dâvette öncelik sıralaması, hikmet ve
güzel öğütlerle çağırmak, insânların se-
viyelerine göre dâvette bulunmak, yu-
muşak üslup kullanmak ve genel dav-
ranış kurallarına uymak olmak üzere
sekiz maddede topladık.

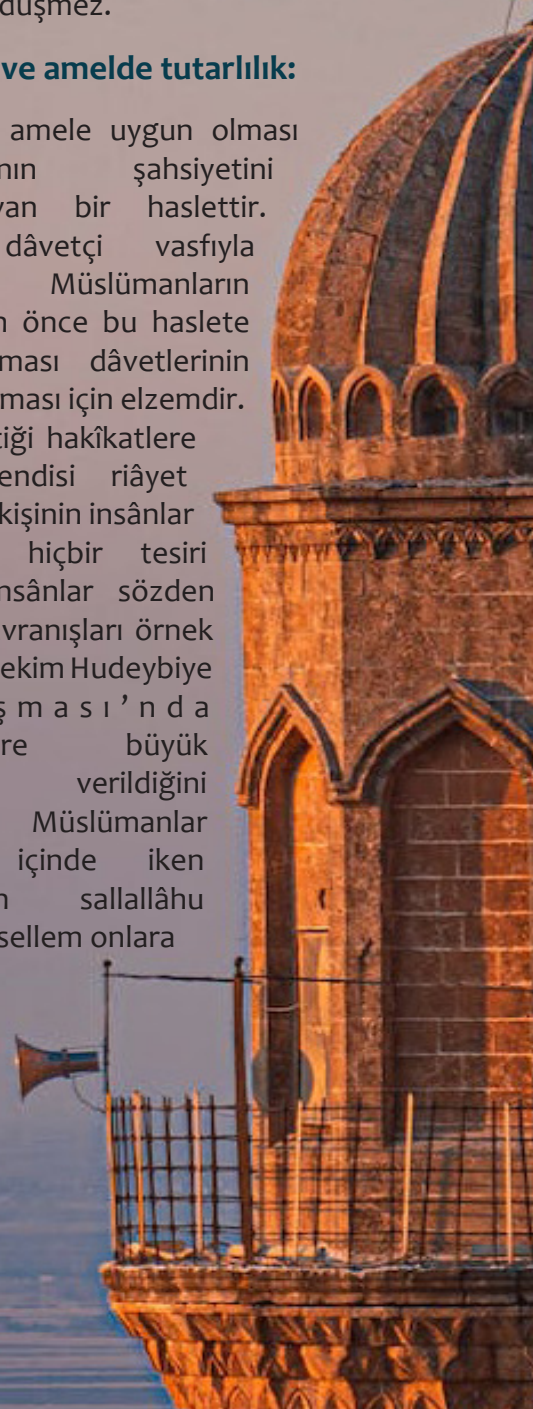
1. İhlâs:

Hâlis bir şekilde yalnızca Allâh’u
Teâlâ’nın dînini yeryüzünde yüceltmek
ve rızâsını kazanmayı gaye edinmek her
ibâdetinde olduğu gibi dâvetin de şartla-
rındandır ve onun en önemli edeblerin-
dendir. Yaptığı dâvet ile Allâh Teâlâ’nın

dînini değil de kendi nâmını yüceltmeyi
ve dünyevî menfaatleri gaye edinenle-
rin bütün çabaları dünyâda da âhirette
de boşa çıkar. Zîrâ riyâ, (amelde gös-
teriş) bulaştığı ameli fâsit eder. Keza
insânların övgüsünü kazanmak için
yapılan işlerde kişiye yorgunluk ve bı-
kıklığın isabet etmesi ve işin külfetine
katlanılamaması kaçınılmazdır. Halbu-
ki yalnızca Allâh’u Teâlâ için yapılan iş-
lerde hem Allâh’ın yardımı umulur hem
de karşılık Allâh’tan beklendiği için
dunyâda zâhiren bir başarı olmasa da
kişi ye’s’e düşmez.

2. Söz ve amelde tutarlılık:

Sözün amele uygun olması
Müslümanın şahsiyetini
tamamlayan bir haslettir.
Ancak dâvetçi vasfıyla
bilinen Müslümanların
herkesten önce bu haslete
sâhib olması dâvetlerinin
başarılı olması için elzemdir.
Dâvet ettiği hakîkatlere
başta kendisi riâyet
etmeyen kişinin insânlar
üzerinde hiçbir tesiri
olmaz. İnsânlar sözden
ziyâde davranışları örnek
alırlar. Nitekim Hudeybiye
A n t l a ş m a s ı ’ n d a
Mekkelilere büyük
tâvizler verildiğini
düşünen Müslümanlar
üzüntü içinde iken
Rasûlullâh sallallâhu
aleyhi ve sellem onlara

kurbanlarını Hudeybiye’de kesmelerini ve tıraş olmalarını emrettiği ve bunu üç defa tekrarladığı halde hiç tepki vermediler. Bunun üzerine Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem, Ümmü Seleme’nin yanına giderek üzüntüsünü dile getirdi. Ümmü Seleme ona dışarı çıkıp kurbanını kesmesini ve kendisini tıraş ettirmesini, ardından ashabının da mutlaka bu davranışlarını izleyeceğini söyledi. Rasûlullâh onun tavsiyesini uyguladı ve gerçekten Ümmü Seleme radîyallâhu anhâ’nın dediği gibi oldu. [Buhârî]

Tarihte birçok belde, beldele-
rine ticâret amacıyla gelen tüc-
carların dürüst davranışların-
dan etkilenerek İslâmı kabul
etmişlerdir.

3. Dâvete hazırlık:

Dâvetçi olmak isteyen Müslümanların kendilerini ilmî, ruhî, bedenî ve gerektiğinde malî olarak hazırlamaları, çabaları karşılığında elde etmeyi umdukları muvaffakiyete nâil olmaları için zarûrîdir. İnsânları neye niçin ve nasıl dâvet etmeleri gerektiğini bilmeyen ilimsiz dâvetçiler, ruhen dâvet sorumluluğunu taşımaktan acze düşebilecek zayıf

kimseler, dâvetin sonucunda karşılaşılacak imtihanlara takat getiremeyecek kimseler dâvete faydadan çok zarar verebilirler. Bu sebeble dâvetçi dâvet ettiği hakikatlerin ilmîne ve dâvet usûlüne vakıf olmalı, dâvetin sorumluluğu ve yüz yüze gelinebilecek imtihanlara karşı dirâyet gösterebilecek ruhsal olgunluğa sâhib olmalıdır.

4. Dâvette öncelik sıralaması:

Dâvet ve islâhâta en önce kendin-
den, sonra âile efradından olmak üzere
en yakınardan başlayıp bir halka gibi
genişletmek sûretiyle devam etmek,
dâvette takip edilmesi gereken en
doğru sıralamadır. Allâh Subhânehu ve
Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

**“Ey îmân edenler! Kendinizi ve aile-
nizi yakıtı insânlar ve taşlar olan ateş-
ten koruyun. Onun başında, acımasız,
güçlü, Allâh’ın kendilerine buyurduğu-
na karşı gelmeyen ve kendilerine em-
redileni yerine getiren melekler vardır.”**

[Tahrim:66/6]

Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem vahiy indikten hemen sonra eşi Hatice radîyallâhu anhâ’ya gidip durumu anlatmış sonra sırasıyla, amcaoğlu Alî radîyallâhu anh, azatlısı Zeyd ve diğer yakın akrabalarına dâveti duyurmuştu. Nitekim ona ilk îmân edenler ve İslâm toplumunun ilk çekirdeğini oluşturanlar bu mübarek âile olmuştu.

5. Hikmet ve güzel öğütle çağırarak:

İslâm dînini Müslümanlar için ikmâl edip gönderen yüce zât, şüphesiz dînin dâvetinin insânlara nasıl ulaştırılması gerektiğini de beyân etmiştir. Dâvetçinin hikmet, olgun tavır ve güzel sözler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
اللَّهُ أَكْبَرُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
اللَّهُ أَكْبَرُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

ile dâvet etmesi Kur'ân'ın açık nasları arasında yerini almıştır. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin yolundan sapanı bilendir ve hidayete ereni de bilendir.” [Nahl: 16/125]

Mütekaddimûn müfessirlerin çoğu bu âyetteki hikmeti, Kur'ân, nübüvvet, şüpheden arınmış delîl ve sözle fiil uyumu olarak açıklamışlardır. Mev'ize-i hasene kavramını, Kur'ân'ın ihtiva ettiği emirler ve yasaklar, Allâh'ü Teâlâ'nın Kitâbı'nda kâfirlere karşı hüccet kıldığı ibret verici hadîseler, Kur'ân'ın emir ve yasakları, kibar ve nazik davranarak ilmî gerçeklere ve doğru delillere dayanarak yapılan nasihat ve yönlendirme, tergîb ve terhîble Allâh'ın dînine dâvet etmek gibi mânâlarla açıklamışlardır. En güzel mücadeleyi yani cidâli ise tebliğ vazifesini ifâ ederken en güzel tartışma yolları, alçak gönüllü ve yumuşak sözlerle tartışma, affetmek, muhâtabların kalblerine dokunmak, gafletten uyandırmak, inat veya cehâletle karşı koyanlarla kuvvetli deliller ve en anlaşılır yöntemlerle mücâdele etmek olarak tefsîr etmişlerdir.

6. İnsânların seviyelerine göre dâvette bulunmak:

Dâvette dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur da insânların aklî ve ilmî seviyeleri, sosyal konum ve temayülleri, kavrama yetileri ve öğrenim düzeyleri gibi husûsları göz ardı etmemek, bu unsurların gerektirdiği en güzel bir üslup ile hitâb etmektir. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“İnsânlara mevki, makam ve seviyelerine göre muamele ediniz.” [Ebû Dâvûd]

İnsânların seviyelerine uygun olmayan bir dâvet usulü, dâvet edilen hakîkatlerin kimi zaman yanlış anlaşılması na kimi zaman da hiç anlaşılmamasına sebep olur. Halbuki İslâm dîni yalnızca seçilmiş bir zümrenin anlayıp yaşayabileceği bir seçkinler dîni değildir. Kiyâmete kadar gelecek tüm toplumlara ve en alt tabakadan en üst tabakaya kadar toplumların her katmanına anlaşılıp yaşanması için gönderilmiştir. Dâvetçinin şîârı, gücü yettiğinde dâvete açık olan her ferde bu gerçeği tebliğ etmek olmalıdır. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“İnsânlara anlayabilecekleri şeyler söyleyiniz. Siz Allâh ve Rasûlü'nün yalanlanmasını ister misiniz?” [Buhari]

“Bir gruba, akıllarının almayacağı şeyler söylersen, şüphesiz bu onların bir kısmı için fitne olur.” [Müslim]

7. Yumuşak üslup kullanmak:

Yumuşak bir üslup ile muhataba yaklaşmak ve bu şekilde hak ve hakîkate çağırarak, dâvetin başarıya ulaşmasında büyük etkenlerden biridir. Muhâtab; sert, kaba, ukala ve müstekbir bir kimse dâhi olsa yumuşak üsluptan ayrılmadan dâvet etmek gerekir. Allâh Subhânehu ve Teâlâ, şöyle buyurmaktadır:

“Firavun'a gidin; çünkü o, gerçekten çok azgınlaştı. Ona yumuşak ve gönül alıcı sözler söyleyin. Belki o, böylece aklını başına alır veya hiç değilse biraz korkar.” [Taha: 20/43-44]

Görüleceği üzere bu âyet, dâvet yapılan muhâtab azgınlıkta sınır tanımayan bir kâfir bile olsa yumuşak bir lisân ile konuşmayı emretmektedir. Zîrâ sert ve kaba bir dil, dinleyen kişide nefret uyandırır ve kişi normalde kabul edebileceği şeyleri bile reddetme eğilimine kapılır. Aksine yumuşak ve gönül alıcı bir hitap ise kişide değer verildiği, önemsendiği hissiyatı uyandırır. Değer verilip önemsendiğini düşünen kişi kendisine değer verip hürmetle muamele eden dâvetçinin telkin ve uyarılarına daha açık hâle gelir.

Allâh’u Teâlâ, îmân ehli sahâbeye bile yaptıkları bir hata neticesinde affedici davranan Nebîsi sallallâhu aleyhi ve sellem’e hitâben şöyle buyurmuştur:

“Allâh tarafından lütfedilen bir rahmet sâyesinde sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı kalbli olsaydın, insânlar etrafından dağılıp giderlerdi...” [Â-i İmrân: 3/159]

8. Genel davranış kurallarına uymak:

Dâvetinde başarılı olmak isteyen bir dâvetçinin riâyet etmesi gereken bir diğer husus da özellikle yaşadığı toplumu ve hedef aldığı kitleyi tanıyıp onların hoşuna gidecek meşru tavır, söz ve davranışlarla yaklaşması, giyim kuşamına dikkat etmesi ve insânlara itici gelebilecek durumlardan kaçınmasıdır. Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem bir beldeye dâvetçi göndereceği zaman genellikle dış görünüm, tavır ve davranış olarak insânların kalbini çabuk kazanabilecek sahâbeleri seçerdi. Nitekim Medine halkına yapılacak dâvette yaşı yetkin pek çok sahâbe dururken henüz çok genç olan Mus’ab’ı

göndermesi bunun en açık örneğidir.

Dâvette uyulması gereken genel âdâbı, Kur’ân ve Sünnet’i esas alarak kısaca açıklamaya çalıştık. Rabbimizden eksiklerimizi gidermesini, yanlışlarımızı düzeltmesini ve dîni için olan her gayretimizi kabulle karşılamasını diliyoruz.

Allâh’a emanet olun.

BENİM ÖNDERİM

**Tekliflere, tehditlere boyun eğmedi
Kâfirlere, müşriklere taviz vermedi
Zorluklara, yokluklara hep göğüs gerdi
Ümmetine örnek oldu, benim Önderim**

**Hâyırlarda hep yarıştı, hiç yorulmadı
Ümmetine kanat gerdi, hiç darılmadı
Sahte dünyânın süsüne dönüp bakmadı
Zâhidlerin imâmıdır, benim Önderim**

**Zâlimlere korku verdi, mazluma ümit
Gazveleri dilden dile, târihler şâhit
Fâtihlerin fâtihidir, o yaman yiğit
Kattal olan son nebîdir, benim Önderim**

**Lâ ilâhe illallâh'a hep dâvet etti
Kapı kapı, çadır çadır hep gidip geldi
Yerilse de taşlansa da ümit kesmedi
Âlemlere rahmet oldu, benim Önderim**

**Gül yüzünde hep tebessüm, hep bir sadaka
Âcizlerin sığınağı, dillerde duâ
Asla yemezdi yemeden ashabı sufha
Cömertlerin seyyididir, benim Önderim**

**Tevhîd sancağı elinde dağ gibi durdu
Ebu Kubeys sanki O'na imreniyordu
Cahiliyenin başına balyozu vurdu
Şirki yerle yeksân etti, benim Önderim**

**Ayakları hep şişerdi, namâzı şükür
O'na benzeyen kulların şükrü de büyür
Asıl kıyâmda hürriyet, musalli de hür
Namâzlarda ferahladı, benim Önderim**

**Kibir için yolun sonu, bağlandı kolu
Mütekebbirler siccinde, örneği dolu
O'dur, kurumuş et yiyen kadının oğlu
Tevâzunun zirvesidir, benim Önderim**

**Zikir O'na hayattı, dili hep ıslaktı
Rabbini kullara dâima hatırlattı
Sünnetini ümmetine mîrâs bıraktı
Zâkirlerin rehberidir, benim Önderim**

**Ahlâkı azîmdir, bak kâinat şâhittir
Övülmüştür o, güzelliğin zirvesidir
O'nu tanımayan, söyle bana ne bilir?
Muallimler Muallimi, benim Önderim**

Hakan Emin.

MINHÂC

MİN HÂC

Aile ve Eğitim Dergisi

“Dosdoğru Bir Yol Arayanlar İçin”

3 Aylık e-Dergi

-Ücretsiz-

EYLÜL 2023

7. Sayı

www.minhacdergisi.com

minhacdergisi@gmail.com

Telefon: 0501 362 15 10

Dergi içinde yer alan yazılardan ilgili
yazar mesûldür.

Kaynak gösterilerek kısmen ya da
tamamen alıntı yapılabilir.

“doğru bir yol arayanlar için”

MINHÂC

“Siz, insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emredersiniz, kötölükten alıkoyarsınız ve Allâh’a inanırsınız.”

[Âl-İ İmrân: 3/110]